

ONZE VOGELS

44e jaargang no. 1, 1983

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), B.J. Bos, A. Dommerholt,
J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh. M. van Pelt en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05923) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Evertsenlaan 62,
3843 EM Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: C.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2566 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:
Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.
Tropen, parkieten etc.:
G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.
Zangkanaries:
Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag,
telefoon (070) 55 98 14.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0158074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 42,50, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Veenhuizen, Groenestraat 20,
3861 CM Nijkerk, telefoon (03494) 5 60 47
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Gras- en Grote parkieten

J.F.R. Burm, Burg, Geirnaerdstraat 23,
4564 CR St. Jansteen, telefoon (01140) 1 42 29
Entree f 5,-

Insecten- en vruchtenetende vogels

P.J. van Damme, Molenwater 81,
4331 SE Middelburg, telefoon (01180) 1 30 97
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58.
Contributie f 15,- per jaar, entree f 5,-

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 18 80
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Mergelwal 16,
3432 ZM Nieuwegein, telefoon (03402) 3 97 70
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 32,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonneer OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot er met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

JD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 51.000)

REDACTIE

C.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
21 februari 1983.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Leiden.

KLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 6535 TN Nijmegen.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenweg 9, 4505 PM Zuidzande.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duijvis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Meijenhage 87, 3085 CG Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a, 9677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourporti, dat ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

IN DIT NUMMER

	pag.
Het vangen van Gould amadines in Australië	4
Van het district Drenthe	6
De NBvV dichterbij I	8
Voeding	9
Grasparkieten broedkooi en broedblok	11
Het kweken met Europese wildzangvogels	13
Kweekvogels zijn geen T.T.-vogels!	14
Onze Harzervogels	15
Bergtangara's	17
De succesvolle kweek met vier	
Australische lori-soorten	19
Geslaagde kweek met Sporophila	28
Een ijskoud artikel winterbescherming voor de visvijver	31
Japane meeuwen en hun kleuren	32
Ioniseren	33
Kalender 1983, nieuw: De Fiorino	34
De voliere van de maand	36
Wildzangkwekers opgelet	37
Parende witte sterns	38
Vraag en aanbod	39
Geen namaak mensjes onder een verenkleed	40
Onkruiden	41
Korte berichten, NBvV.-Boekenservice	47

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Kemo Alkmaar, Wolro	10
Bogena, Rein van der Veen, F. Thijssen Mill, Fish- and Birdshop, Edelchemie Panheel B.V.	12
CéDé Vogelvoerders b.v.	16
GEHU, Corbeille, Vogelspecialist, Blankenstijn, Siem van 't Hart, NBvV-Service	30
Fauna metaalwaren b.v.	39
Orni-Mondo, W. Rouppe van der Voort, 404	40
CéDé	41
Sabri Pet Supplies	42
Fauna Metaalwaren b.v., Ermelose vogelmarkten	43
V.V.R. Vogelvoederfabriek, van Keulen	44
Fauna Kaatsheuvel	45
Conditio, Kasper Faunafood, Animal, kleinadvertenties	46
Witte molen	48

Foto voorplaat: Gouldamadine
Vogelpark Walsrode/H. Bielfeld

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59, 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22.

Tekst: Rob Johnston
Foto's: R. Johnston en H. Bielfeld

'Het vangen van Gould amadines in Australië'

In de afgelopen jaren is vaak beweerd, dat de Gould amadine met uitsterfing bedreigd zou kunnen worden in zijn natuurlijke verspreidingszone in Noord Australië. Inderdaad zou dit het geval kunnen zijn in sommige streken, waar als gevolg van de introductie van de graanverbouwing bespuiting met insecticiden vanuit vliegtuigen plaats vindt.

Op zich zelf heeft overigens de beschaving de getalsterkte van de Gould amadine (nog) niet weten aan te tasten, aangezien in het betrokken gebied de steden gering van omvang en daarbij dun gezaaid zijn.

Het staat vast dat in het gebied van de King River, in het Noordelijke deel van West Australië tot dusver geen belangrijke reductie van het aantal Gould amadines heeft plaats gevonden. Dit is het enige gebied waarin de Regering van West Australië vogelvangst op commerciële basis toestaat, en het is in feite de enige plaats in Australië waar de vangst van vogels wettelijk kan worden uitgeoefend.

Ondanks het feit dat het vangstseizoen slechts kort is, resulteerde zulks in 1980 in een totaal van 28.000 gevangen grasvinken, wettelijk aangegeven bij de 'Australian National Parks and Wildlife' instanties.

Hogergenoemd totaal werd gerealiseerd door slechts 7 vogelvangsters.

Het vangstseizoen valt achter in de lenteperiode en duurt niet langer dan tien weken. Het is echter niet zo dat in het betrokken seizoen het vogelgebied gedurende de volle tien weken altijd toegankelijk is, want de plaatselijk zware regenval kan een spaak in het wiel steken.

Bij zijn pogingen om de hier in de volksmond 'West Australische grasvinken' geheten vogels te bemachtigen bestreek één lid van het Australische vinkersgilde niet meer dan 80 kilometer, gerekend van Wyndham.

Wanneer men 'West Australische grasvinken' koopt, betekent dit dat

men uitsluitend wettelijk gevangen grasvinken koopt.

Het gebied waarom het hier gaat is een gebied met verspreide, grote landerijen die niet door afsterfingen etc. zijn afgebakend. Het terrein is echter zeer heuvelachtig en grotendeels ontoegankelijk zelfs voor voertuigen met vierwielaandrijving.

Hoewel men vele soorten grasvinken zonder veel moeite te zien kan krijgen, bleek de situatie wel ietwat anders te zijn voor wat betreft de Gould amadines. De laatste vielen zeker waar te nemen, maar niet in grote aantallen. En de waarnemingen varieerden van geïsoleerde paren tot vluchten van ongeveer 200 stuks.

Deze vluchten telden meer jonge dan volwassen vogels, iets wat te verwachten was, op het einde van het broedseizoen.

Op de dag dat de vangers ter plaatse arriveerden, bezocht een grote vlucht Gould amadines de oevers van de King River, en de vogels brachten de namiddag door zich te goed doende aan de graszaden.

Van een totaal van twee tot drie honderd vogels begaven zich een twintigtal naar het water om te drinken, telkens één of twee vogels tegelijk.

Voor het invallen van de nacht vloog de volledige vlucht naar elders, maar de volgende morgen keerden de Gould amadines terug. Die ochtend was het aantal vogels dat de vinkers wisten te bemachtigen niet meer dan zestig. Gedurende tien dagen werden ongeveer tachtig Gould amadines gevangen en de reden dat zij niet gemakkelijk te vangen bleken is dat zij voornamelijk voorkomen in heuvelgebied waar natuurlijke bronnen legio zijn. De meesten verlaten daarom hun gebied slechts in tijden van grote droogte, terwijl een verdere moeilijkheid is dat in het wild Gould amadines een voorkeur voor modderwater aan de dag leggen.

Voor wat betreft het seizoen 1981 bevatte een partij van in totaal 4000 grasvinken niet meer dan 120 Gould amadines.

Voor het afvoeren van zijn gevangen vogels maakte de moderne vinker gebruik van luchttransport vanaf de streek waar hij zijn vogels heeft bemachtigd. Het sterftecijfer is nu gereduceerd tot een aanvaardbare 1 tot 2 percent en onder de Gould amadines komt weinig sterfte voor.

Voor zover vogels het transport niet overleven is dat meestal toe te schrijven aan het feit dat gedurende transit perioden vergeten werd de vogels van vers water te voorzien. Sommigen ook sterven doordat de spanning van het transport te veel voor hen is.

Afgezien van de enkele vogels die altijd wel vallen waar te nemen vanuit een rijdende auto, krijgt de doorsnee tourist die in het droge seizoen door het betrokken gebied trekt, niet bijzonder veel grasvinken te zien. Wanneer men werkelijk vluchten van enige omvang wenst te zien, dient men te weten waar zich de drinkplaatsen bevinden of men doet er goed aan de regens af te wachten.

Het is namelijk na de regens dat de Gould amadines hun heuvelgebied verlaten om hun voedsel te zoeken in de vlakten. In die tijd kan men hen zelfs waarnemen in de steden waar zij de grasperken afzoeken en komen drinken onder de tuinsproeiers.

Merkwaardig is dat in het bovengenoemde gebied gevestigde volièrehouders enige moeilijkheden ondervinden bij het fokken van Gould amadines met uit het wild verkregen vogels. Het blijkt daarbij dat zij in het tweede jaar aanzienlijk meer succes hebben dan in het eerste. Men zou eigenlijk gedacht hebben, dat in het licht van de natuurlijke omstandigheden – zoals temperaturen die in het midden van de lente rondom 40°C liggen en die zelfs 's nachts niet aanzienlijk veel lager zijn – het houden van Gould amadines juist tot betere resultaten zou leiden.

Ter plaatse gevestigde vogelhouders hebben hun vogels in grote open, en goed beplante volières.

Vogelliefhebbers in de Zuidelijke delen van Australië, waar het klimaat koeler is, volgen twee verschillende methoden bij het huisvesten van hun vogels.

De eerste bestaat uit volledig beschermde huisvesting in de vorm van aan drie zijden afgesloten volières met daarboven een dak – de volières zijn echter niet verwarmd – terwijl de tweede methode de voorkeur geeft aan open volières voorzien van een afgeschermd gedeelte.

Volgens de detailhandelaren is het zo dat vogels uit het wild hen veel minder problemen geven dan de Gould

amadine die in gevangenschap is gefokt en de vogels afkomstig uit open volières doen het beter dan die welke uit volledig ingesloten volières afkomstig zijn.

De conclusie ligt dus voor de hand, dat de vogel uit het wild aanzienlijk meer weerstand heeft.

Hier in Australië geeft de prijs van de Gould amadine ook een goed inzicht van hoe het met deze vogels staat. In de laatste vier jaren is de prijs van de Gould amadine meer omhoog gegaan dan die van welke andere, uit Australië of van elders afkomstige grasvink. Gould amadines die destijds bij de fokker 20 dollar per paar kostten kunnen nu een prijs maken die ligt tussen 30 en 45 dollar per paar.

De prijzen in de detailhandel variëren van Staat tot Staat, en het is Zuid Australië, dat verreweg de laagste prijzen heeft met een prijs van 36 dollar per

paar voor uit het wild verkregen Gould amadines en 40 dollar per paar voor in gevangenschap gefokte vogels.

In New South Wales bedraagt de detailprijs per paar 55 dollar.

Gezien de bescherming die de huidige wetgeving in de diverse staten de vogels biedt tegen massieve vangst en het feit, dat de gebieden, waar de Gould amadine voorkomt, te afgelegen zijn om ernstig door de beschaving te worden aangetast, mag men aannemen dat dientengevolge de terugloop in de aantallen Gould amadines in het wild niet aanzienlijk is.

Echter dient hierbij te worden opgemerkt, dat bovenstaande evaluatie geen rekening houdt met de illegale vangst van deze vogels, die helaas hier nog voortgang vindt, zowel voor de Australische als ook voor de buitenlandse markt.

Aan het begin

Als we het nieuwe jaar binnen stappen, is men geneigd terug te kijken naar het afgelopen jaar.

Terugkijkend naar 1982 en wat er heeft plaatsgevonden, komen we in onze vogelsport vreugde en verdriet tegen. Verdriet in de eerste plaats over het verlies van goede vrienden welke van ons zijn heengegaan.

Verheugend is dat onze Bond het afgelopen jaar in ledental vrij stabiel is gebleven.

Bijzonder verheugend is de goede samenwerking die er heerste als het om de belangen ging van onze leden en de vogelsport.

Hartelijk dank aan ieder die zich het gehele jaar door beschikbaar hebben gesteld om de Bond zo goed mogelijk te laten functioneren.

Hierbij moeten we denken aan onze afdelingen, distrikten, technische commissies, keurmeesters, speciaalclubs, personeel bondsbureau, redactie, medewerkers bondskampioen en vele anderen die hun tijd beschikbaar hebben gesteld.

Terugblikkend op het afgelopen jaar, mogen wij tevreden zijn, wensen zullen er altijd blijven. Met deze wensen gaan wij het nieuwe jaar in. Nu wij aan het begin van het nieuwe jaar staan wil ik u mede namens mijn medebestuurders u allen met uw gezinnen, verdere familieleden en vrienden een voorspoedig 1983 toe wensen.

Dit jaar zal in het teken staan van het vijftigjarig bestaan van onze Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.

De oprichting heeft plaats gevonden op 12 november 1933 en nu vijftig jaar later gaan wij dat vieren op zaterdag 12 november 1983.

Ter gelegenheid van dit jubileum gaan de distrikten zich maandelijks presenteren in dit blad, waarvan het district Drenthe de spits zal afbijten.

Er zullen het gehele jaar door nog artikelen geplaatst worden over de organisatie in onze Bond.

Overigens hebben wij de speciaalclubs ook de gelegenheid gegeven zich te presenteren in dit jubileumjaar.

In het oktobernummer zullen wij uitgebreid terugkomen op het 50 jarig bestaan.

De bondsprizen zijn geheel aangepast dit jaar en er zullen meerdere bondsmedailles beschikbaar gesteld worden voor onze tentoonstellingen.

De festiviteiten zullen afgesloten worden met een Europese tentoonstelling te Breda.

Tot slot dank ik u voor de ontvangen wensen bij de jaarwisseling.

W.J. Mulder
Voorzitter

VAN HET DISTRICT

DRENTHE

50 jaar N.B.v.V

In november 1983 viert de N.B.v.V. haar 50 jarig jubileum. Namens het District Drenthe van harte proficiat. De N.B.v.V. bestond al 15 jaar toen de eerste vereniging in Drenthe tot stand kwam. Dit was de afdeling Klazienaveen en omstreken. De brief, tot toelating bij de N.B.v.V., werd toen nog met de pen geschreven. Het was de toenmalige secretaris de heer C. Passchier die per brief de toelating van de afdeling Klazienaveen bevestigde. De leden van de pas opgerichte vereniging gingen met veel enthousiasme kanaries kweken. Toen de jongen groot waren, kwamen er problemen. Waar moesten al die gekweekte jonge kanaries naar toe. Het was de voorzitter en voorvechter van de jonge afdeling de heer J. Geuzinge, die raad bracht.

Hij verzamelde de resterende jonge kanaries van de leden bij elkaar en ging per trein naar Tilburg. Daar werden de vogels bij een handelaar ingeleverd voor een prijs

35 jaar Distrikt Drenthe

J. Geuzinge

A.F. Smit.

J.J. Krol

waaraan nu niet meer te denken valt. Een andere mogelijkheid om vogels in te leveren bestond toen niet. Heden kun je, als het moet, de opkoper thuis laten komen, zodat Drenthes eerste lid niet meer naar Tilburg moet. Toen in Drenthe de eerste vereniging een feit was, volgden er spoedig meer. Meerdere vereniging in Drenthe hebben dan ook al hun 25 jarig jubileum gevierd. Toen Drenthe met meerdere verenigingen was vertegenwoordigd bij de N.B.v.V., kwamen ook de bestuurders naar voren. Het was in 1959 dat de heer Smit uit Assen en de heer Boer uit Emmen werden gekozen in het D.B. De heer A.F. Smit heeft zich het meest bezig gehouden met de propaganda voor de N.B.v.V. Het was in het jaar 1974 dat Smit om gezondheidsredenen plotseling moest afhaken. Voor zijn vele verdiensten voor de N.B.v.V. werd hij benoemd tot erelid. Door de fusie tussen de N.B.v.V. en de N.K.C. kwam nogmaals een Drenthse vertegenwoordiger in het D.B. in de persoon van de heer J. Krol uit Meppel. Ook de heer Krol is reeds voor zijn verdiensten tot erelid benoemd. In Drenthe zat men niet stil. Er werd hard gewerkt om de N.B.v.V. groot te maken. Het was in 1964 dat Drenthe groots in het nieuws verscheen. Reden was dat de afdeling Beilen als 400e afdeling werd aangemeld. De ledenwerving in Drenthe bleef doorgaan en het succes bleef dan ook niet uit. Het was de afdeling Emmen II die het 40.000e lid in 1974 opgaf op het bondsbureau van de N.B.v.V. Hieruit bleek dat onze bond nog steeds groeiende was. Het Distrikt Drenthe is wel het kleinste Distrikt, doch de activiteiten zijn steeds groot. Het Distrikt telt momenteel 28 afdelingen. Iedere afdeling is er trots op dat zij hebben mogen meewerken tot het groot maken van onze jubilerende N.B.v.V. Om de Bondskampioenschappen te bezoeken, werd menig jaar een busreis naar Blijdorp te Rotterdam georganiseerd. Heden luidt de slogan: Men zendt

allen in in Breda waar nu de Bondskampioenschappen worden gehouden. De grootste wens van de Drenthse leden is dat de Bondskampioenschappen nog eens dichterbij huis worden gehouden zodat niet meer zover gereisd behoeft te worden. Meer leden zullen daar dankbaar gebruik van maken om meer vogels voor deze prachtige T.T. in te schrijven. Door elke afdeling in Drenthe wordt ieder jaar een prachtige onderlinge tentoonstelling georganiseerd. Het hoogtepunt is wel de Distrikt-tentoonstelling waaraan alle afdelingen mee doen. Van de Bondsvoorzitter mocht meerdere keren een pluim voor de prachtige organisatie in ontvangst worden genomen. Ondanks de grote afstand zijn ook jaarlijks veel afdelingen vertegenwoordigd op de Bondskampioenschap

pen te Breda. Het vervoer van de vogels naar de Bondskampioenschappen wordt verzorgd door het distriktbestuur. Dit vervoer moet wel eens gebeuren onder barre weersomstandigheden, maar ondanks dat wil men er bij zijn. Dat het de N.B.v.V. goed gaat bewijst wel het steeds stijgende aantal leden. Drenthe wenst de N.B.v.V. toe dat dit zo mag doorgaan. Als alle afdelingen in Nederland zich in 1983 eens bijzonder inzetten voor de ledenwinst dan moet de mogelijkheid niet worden uitgesloten dat aan het D.B. tijdens de feestdag in november, het 50.000e lid kan worden aangeboden. Namens het distriktbestuur, bestaande uit: Albert Eefting, penningmeester; Jan Vos, secretaris en Herman Heijnen, voorzitter, nogmaals proficiat en als laatste wens:

'HET GAAT U GOED N.B.v.V.'

*Bestuur en redactie
wenst alle lezers
een in alle opzichten goed en gezond
1983*

de N.B.v.V. dichterbij intro

Het maandblad van de NBvV heet 'Onze Vogels', deze uitzonderlijke periodiek bevat iedere maand twee vierkante meter informatie over vogels en alles wat daarbij gerekend moet worden.

Wanneer de groene inlage in het julinummeer meegerekend wordt ontvangt ieder lid van de NBvV ieder jaar 25 m² gedrukte informatie over alles en nog wat, over alle leden gezamenlijk bevat een volledige jaargang maar liefst 1 ¼ km² informatie.

Deze immense hoeveelheid informatie kan helaas niet verhelen dat het doorsnee-lid van de NBvV slecht op de hoogte is van de eigen organisatie, voor veel mensen is de NBvV ondoorzichtig. In de komende 12 maanden zult u, iedere maand opnieuw, geconfronteerd worden met een artikel over de NBvV, onder de titel 'DE NBvV DICHTERBIJ'.

Gepoogd zal worden om u als lid/lezer vertrouwd te maken met uw eigen organisatie, ook de NBvV heeft behoefte aan leden die weten waar ze over praten.

Net als iedere andere organisatie is de NBvV aan kritiek onderhevig, daar is geen enkel bezwaar tegen zolang die kritiek terecht geuit wordt, in erg veel gevallen spruit kritiek voort uit het niet of nauwelijks op de hoogte zijn met de organisatie.

Moge deze artikelenserie er toe bijdragen dat de ongerechtvaardigde kritiek vermindert.

DE NBvV DICHTERBIJ I

structuuranalyse

Voor het maken van een structuuranalyse is het noodzakelijk dat de uitgangspunten scherp gedefinieerd worden, om ieder misverstand uit te sluiten. Om die reden is de bijgeplaatste 'situatieschets' uitgevoerd in kleuren.

BLAUW = het organisatorische deel van de NBvV;
GROEN = het vogel-technische deel van de NBvV;
ROOD = het werk-apparaat van de NBvV;
GEEL = de leden die niet of nauwe-

lijks bij het organisatorische deel betrokken zijn;

PAARS = een eventueel secundair lidmaatschap;

ALLE GENOEMDE KLEUREN zijn terug te vinden in het bovenste kader, daarmee wordt aangegeven dat het bondsbestuur medeverantwoordelijkheid draagt voor de vijf organisatorische terreinen.

De toegepaste scheiding der terreinen is organisatorisch juist, uit de praktijk blijkt dat van een echte scheiding geen sprake kan zijn; het een is zo nauw met het ander verweven dat daardoor vervaging van de grenzen kan optreden.

Juist door de gesignaleerde vervaging der grenzen treden situaties op waarbij het niet (meer) duidelijk is wie verantwoordelijk is voor wat.

De NBvV heeft een ledental van ± 50.000. Juist daar tekent zich de vervaging der grenzen al af, alleen de verspreide leden worden rechtstreeks lid van de NBvV, ALLE andere leden zijn lid van de NBvV omdat zij in hun woonplaats aansluiting gezocht en gevonden hebben bij een plaatselijke vogelliefhebbersclub. Alleen als zo'n plaatselijke club aangesloten is bij de NBvV worden haar leden automatisch lid van de NBvV; de leden der NBvV zijn dus IN EERSTE INSTANTIE clublid!

In opzet is de NBvV duidelijk verschillend van de plaatselijke clubs, in feite heeft de NBvV een overkoepelende functie. Waaruit geconcludeerd mag worden dat het ledenbestand bestaat uit aangesloten clubs, slechts een gering aantal leden is buiten een clublidmaatschap om rechtstreeks lid van de bond. NBvV betekent: Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, gezien de structuur van de bond zou de afkorting ook anders ingevuld kunnen worden: Nederlandse Bond van Vogelliefhebbersclubs.

Clubs die zich aansluiten (of aangesloten hebben) bij de NBvV behouden hun autonomie; van de aangesloten clubs wordt verlangd dat de club-eigen statuten en reglementen niet in strijd zijn met de statuten/reglementen der NBvV; dat de club (in haar geheel) instemt met het in de statuten en reglementen van de NBvV

gestelde; dat per lid bondscontributie afgedragen wordt. Dat de plaatselijke clubs hun zelfstandigheid vrijwel geheel behouden is goed; het is vanwege de bestaande autonomie noodzakelijk dat tussen de overkoepelende organisatie en de afzonderlijke clubs een band tot stand gebracht wordt. In het algemeen wordt zo'n band aangeduid als 'het communicatie-mechanisme'.

Op de allereerste plaats moet zo'n mechanisme hanteerbaar zijn, er zijn verschillende mogelijkheden om dit te realiseren. De NBvV heeft gekozen voor schaalverkleining, de organisatie is 'opgedeeld' in 12 distrikten. Deze distrikten worden (in grote lijnen) begrensd door de normale provincie-indeling aan te houden, in een aantal gevallen is daar van afgeweken. De clubs binnen de gemaakte 'afbakening' behoren tot een district, hun wensen en eisen worden via het districtbestuur aanhangig gemaakt bij het bondsbestuur en/of andere organisatie-delen. Zodoende is inderdaad een communicatiemechanisme tot stand gekomen, maar, de organisatie heeft daardoor tegelij-

kertijd een getrapte structuur gekregen.

Getrapt wil zeggen dat niveau-scheiding aan de orde is, er ontstaat een 'lagen-structuur'. Democratisch is zo'n structuur zeker, organisatie-technisch is zo'n structuur zelfs voor de hand liggend te noemen; voor het optimaal functioneren van zo'n structuur is het noodzakelijk dat een pyramidale opbouw van een organisatie bestaat. Hoe ziet die pyramide er uit in de NBvV?

Aantal leden via de clubs + de verspreide leden:	± 50.000
Aantal afdelingsbestuurders:	± 4.660
Aantal districtbestuurders:	± 90
Aantal leden bondsbestuur:	17

Zelfs een vluchtige bestudering van de cijfers maakt duidelijk dat de NBvV een gebrekkige pyramidale opbouw heeft, er bestaat een lacune tussen de aantallen afdelingsbestuurders/districtbestuurders. Diepgaander bestudering van dezelfde cijfers tast de pyramidevorm nog verder aan 12 districtsvoorzitters maken ook deel uit van het bonds-

bestuur terwijl meer dan 60 distr. best. tevens zitting hebben in een clubbestuur. Het is zonder meer juist om uit de gemaakte analyse te constateren dat de opbouw van de NBvV lang niet pyramidaal is; het is echter ABSOLUUT ONJUIST om de NBvV daarvoor te veroordelen!

De opbouw (= de structuur) van 'de bond' is vastgelegd in statuten en reglementen; daardoor is voor ieder lid in voldoende mate zekerheid geschapen. Voor het optimaal functioneren van de NBvV als overkoepelende organisatie wordt op het middenkader een zware wissel getrokken; alleen als het middenkader der NBvV goed functioneert zal ook het communicatiemechanisme goed functioneren. De kwaliteit van welke organisatie dan ook staat en valt met de onderlinge communicatie, dat geldt dus ook voor de NBvV. Zeer belangrijk voor de onderlinge verhoudingen en de onderlinge communicatie is de Algemene Vergadering, in andere organisaties meestal jaarvergadering en soms congres geheten. Vanwege deze belangrijkheid zal in de volgende aflevering de AV 'doorgelicht' worden.

VOEDING

We mogen er vanuit gaan, dat men voldoende kennis heeft van de eisen die aan de voeding van onze dieren worden gesteld. Het gebruik van zaad, opfok- of eivoer en grit of kiezel is vanzelfsprekend. Een waarschuwing wordt gegeven bij het toedienen van groenvoer; dit is een uitstekend voedingsmiddel, mits het slechts mondjesmaat wordt verstrekt. Groenvoer bevat weinig, maar wel erg goede voedingsstoffen. We moeten echter wel bedenken, dat groenvoer voor 90% uit water bestaat.

Precies hetzelfde kan worden gezegd over de toepassing van gekiemd zaad voor vogels die moeten leren om zaad te eten: voer niet te veel gekiemd zaad.

Aan de voeding moeten we de volgende eisen stellen:

Er moet voldoende variatie zijn: zaad en zachtvoer, maar ook grit en kiezel. De kwaliteit moet goed zijn. Het voedsel moet vers zijn.

U moet geen overdaad geven, maar rantsoeneren. Het beste is op vaste tijden te voederen. Jonge vogels tot na de rui 50% zachtvoer; in de rustperiode is 20% zachtvoer genoeg. Dwing de vogels voldoende zachtvoer te eten door ze minder zaad aan te bieden. Kijk niet op een paar centen. Het voer mag absoluut niet verontreinigd zijn of kunnen worden. Voedermijten en spint verminderen sterk de voedingswaarde voor de vogels.

De kiemkracht van het voer is een goede maatstaf voor het bepalen van de kwaliteit, hoewel het niet zo is, dat voer wat slecht kiemt persé weinig voedingswaarde heeft.

EEN UITVINDING DIE U VEEL TIJD EN GELD KAN BESPAREN.

De KAF-O-MATIC® is een unieke uitvinding. In minder dan 30 seconden kunt u met dat apparaat het kaf van het zaad scheiden.

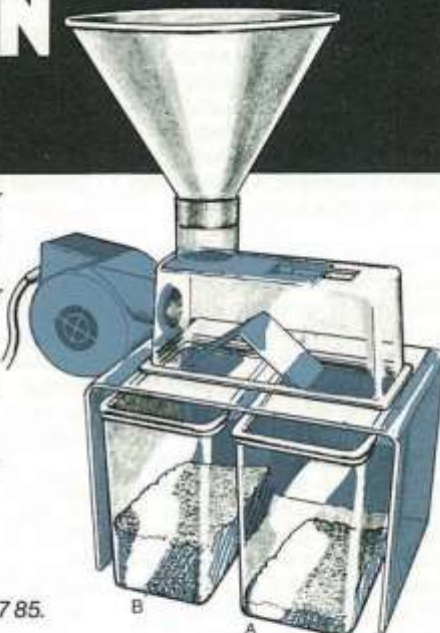
Het systeem is eenvoudig: In de trechter boven het apparaat deponeert u het zaad inclusief het kaf. De motor die u reeds hebt aangezet, blaast het kaf, dat veel lichter is dan het zaad, in het bakje A. Het zwaardere zaad valt in bakje B. Uiterst gemakkelijk schuift u de bakjes uit de KAF-O-MATIC®. Met het schuifje aan de bovenzijde, kunt u zelf de stand instellen.

Op deze manier wint u maar liefst 95% van het zaad terug. De KAF-O-MATIC® kan op het lichtnet worden aangesloten. (220 Volt). Adviesprijs f 179,50 (incl. BTW).

Voor verkoop en informatie:

KEMO-ALKMAAR

Verdronkenoord 48, 1811 BG Alkmaar. Telefoon 072-15 57 85.

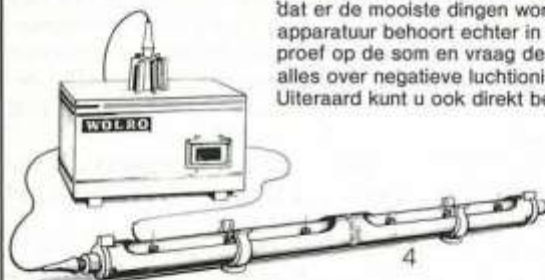

ALS U WERKELIJK WIST

hoeveel stofdeeltjes een vogel per dag afgeeft, dan zou iedere houder en kweker van vogels gaan denken, "hoeveel vogels zal ik het komend seizoen groot brengen?". JONGEN geven n.l. extra veel stof en niet te vergeten stank. Voor de groei en ontwikkeling van de jonge vogels is het ontzettend belangrijk hoe het zuurstofgehalte is in de hokken, dus ook in de longen. Met onze **elektronische luchtreiniger** kunt u geweldige resultaten bereiken en daarom gegarandeerd een betere kweek.

Wij weten uit ervaring, daar wij zelf vogelliefhebbers zijn, dat er de mooiste dingen worden aangeboden. Deze apparatuur behoort echter in ieders hok of voliëre. Neem de proef op de som en vraag de gratis brochure aan en lees alles over negatieve luchtionisatie.

Uiteraard kunt u ook direkt bestellen. **Doe het NU!**

WOLRO luchtreiniging

Smerenburg 47 2931 RB Krimpen a/d Lek
01807 - 1 89 12 (iedere avond tot 10 uur
en op zaterdag tot 5 uur)
Levering in Nederland en België

knip uit en in gesloten envelop versturen

BON

naam

adres

plaats + postcode

wenst te ontvangen afmetingen

... stuks type 1 voor 20 m² à f 285,- (14x9x7 cm)

... stuks type 2 voor 40 m² à f 425,- (16x16x19 cm)

... stuks type 4 voor 15 m² à f 330,- incl. 1 element
uitbreidingskast geschikt voor 12 losse elementen
op aan te sluiten à 15 m² per ruimte.

... stuks losse elementen à f 79,-

... stuks gratis uitgebreide brochures.

Stuur ons een schets of tekening van Uw hok en wij maken U kosteloos een offerte voor uw ruimte

Grasparkieten broedkooi en broedblok

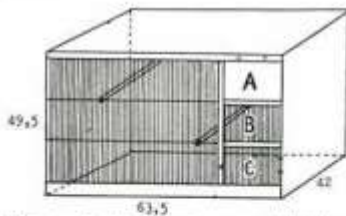
In de bestaande parkietenliteratuur is over bovenstaande onderwerpen al veel gepubliceerd. Ook zullen de meeste ervaren liefhebbers van mening zijn, dat zij op het gebied van de huisvesting geen problemen kennen.

Waarom dan toch dit artikelje?

Wel, omdat ik er ondanks allerlei richtlijnen zelf na veel proefnemingen achter ben gekomen, hoe de inrichting van de broedgelegenheid werkelijk ideaal te noemen is.

Bovendien komt ons blad nogal eens in handen van beginnende liefhebbers. Deze kunnen dus direkt met de meest ideale huisvesting van start gaan.

Allereerst een schets van de broedkooi:

U ziet, dat dit een vrij normale kistkooi is. Ik heb deze aangepast aan de afmetingen van een bepaald type voorfront, namelijk 60 x 40, dat zonder deurtje in de handel verkrijgbaar is. De vier horizontale stangetjes knipte ik zodanig door, dat ik een smalle strook van ongeveer 14 cm verkreeg. Door de middelste tralies uit deze strook weg te knippen, blijven er twee gedeeltes over van ongeveer 14 x 13 cm. Met behulp van één verticaal en twee horizontale latjes verkrijgt men de vakjes A, B en C.

Vakjes C is het draaideurtje, bestaande uit één van de overgebleven traliegedeeltes, welke met twee krammetjes aan de kistwand wordt bevestigd en daarin scharniert. Het andere overgebleven traliegedeelte bevestigt men vast aan de latjes die het vakje B omgeven. Zo houdt men het open vakje A over. En u raad het al, voor het vakje A wordt het broedblok gehangen! Jawel, aan de voorkant van de kooi! Weet u wat hiervan de voordelen zijn?

In de eerste plaats is het invlieggat nu van het licht afgekeerd. Het is mij gebleken, dat de pop nu eerder bezit neemt van het broedblok. Waarschijnlijk voelt zij zich rustiger en dat komt het volgende broedproces ook alleen maar ten goede.

Wanneer de pop echter eenmaal aan het broeden is, hoeft men haar niet zo met rust te laten. Integendeel, ik voer dan heel vaak nestcontroles uit. Dit kan met dit systeem ook heel gemakkelijk. Men hoeft slechts het dekseltje van het broedblok op te lichten om de zaak te kunnen bekijken. In de praktijk blijkt, dat men hiermee erg rustige vogels krijgt. Ook heeft men later een vrijwel direkt contact met de jongen en deze zijn dan ook in het geheel niet schuw meer. **Het is belangrijk grasparkieten reeds in een vroeg stadium met 'de mens' in aanraking te brengen, vooral wanneer men later goed afgerichte vogels op de tentoonstelling wil brengen!**

Nog iets over de broedkooi. De kist is van 1,3 cm dikke spaanplaat. Het voorfront rust in twee latjes van 4½ cm (onder) en 2½ cm. (boven). Dus: geen zandlade. Deze is absoluut overbodig!

Let verder nog op de plaatsing van de zitstokken. Laat de man genoeg ruimte voor de paringsdaad, zonder daarbij z'n kop te stoten. Ook is het belangrijk om de zitstokken goed vast te zetten, want als de pop wiebelig komt te zitten, wordt het voor de man des te moeilijker om goed te bevruchten.

Naast de onderste zitstok heb ik aan de buitenkant van de kooi een zogenaamd kogelflesje hangen. Alleen werkend met dit systeem automatisch druppel pipje is het mogelijk om uw vogels absoluut schoon drinkwater te verstrekken!

Verder doe ik voor de ruimte A buiten het broedseizoen een stukje nertsengaas. Hierdoor behoudt men de volle lichtinval in de kooi.

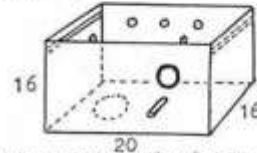
Voor we aan een beschouwing over het nestblok beginnen, nog even dit: ik ben een groot voorstander v.d. bevestiging daarvan aan het voorfront, maar pas op: wanneer u geen maatregelen neemt, loopt u gemakkelijk tegen zo'n nestkastje aan, met alle nare gevolgen vandien.

Bij mij is dit onmogelijk, omdat ik onder de batterij broedkooien een vluchtje heb gemaakt dat iets verder naar voren is uitgebouwd dan de totale diepte v. broedkooi + broedblok.

Het broedblok. Hoewel de grasparkiet graag nestelt in holle bomen, vind ik de bekende 'berkenlossen' die daartoe zijn ontworpen werkelijk ondingen. Zij laten in de regel veel te weinig ruimte voor een broedsel van

4 à 5 jongen. Dit aantal wordt in de praktijk ook niet vaak bereikt, want veel eieren raken beschadigd doordat de pop bij terugkeer op het nest vrijwel direkt met de eieren in aanraking komt. En dit laatste moet men juist zoveel mogelijk zien te voorkomen, want er zijn poppen, die bepaald niet zachtzinnig met het legsel omgaan.

Vandaar het onderstaand model nestblok, dat in de praktijk het beste functioneert.

De maten mogen enigszins variabel zijn. Belangrijk is, dat het bakje niet te diep mag zijn en verder, dat het kuiltje in de bodem nooit ter hoogte van het invlieggat ligt. De kans op beschadigde eieren is nu vrijwel nihil, want de pop zal op het vlakke gedeelte van de bodem 'landen' om daarna voorzichtig over de eieren te 'schuiven'.

De bodem van het nestblok bestaat uit grenen hout, de rest uit multiplex van 1 cm dik. Alvorens de delen aan elkaar te timmeren breng ik daartussen wat montagekit aan. Hierdoor krijgt vogelluis geen gelegenheid om zich in de naden te 'nestelen'.

Het invlieggat boor ik met een middellijn van 5 cm. In het gat breng ik een stukje plasticbuis aan om daarmee te voorkomen, dat het gat door de parkieten groter wordt geknaagd. Verder behoren er in één der wanden wat luchtgaatjes te zijn. Dit om te voorkomen dat er zuurstofgebrek optreedt wanneer een vogel in het invlieggat blijft zitten en zodoende de toevoer afsluit. Ook voorkomen de luchtgaatjes dat er condensvorming optreedt door de ademende (grote) jongen. Dit kan zo erg zijn, dat de gehele binnenkant kletsnat wordt!

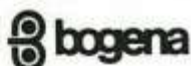
Als nestmateriaal verstrek ik geen fijn zaagsel, doch het meer grovere dat afkomstig is van de motorzaag. Dit stof namelijk niet zo en ook knagen de vogels daar graag nog wat in. Wanneer de jongen in de veren zitten, maak ik het nestblok schoon, waarna ik wederom grof zaagsel gebruik, echter nu vermengd met zaad (millet). Het is mij n.l. gebleken, dat de jongen daar in het blok al van gaan eten en het gevolg daarvan is, dat zij na het uitvliegen al praktisch zelfstandig zijn! Ik wacht echter nog even met uitvangen.

HET BOGENA ASSORTIMENT

geeft de vogels vleugels

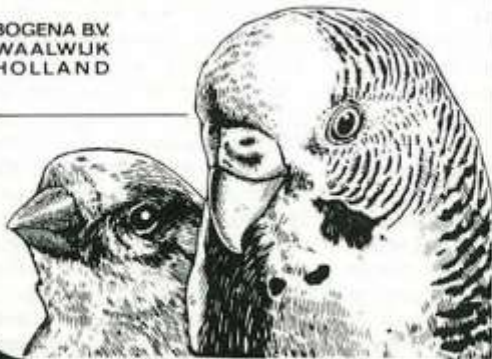
Zo vief, zo monter voelen de gevederde vriendjes zich. Dat komt doordat Bogena alles met zoveel extra zorg benadert. In voortdurende samenwerking met dierenartsen en dierdeskundigen. Het kleinste detail krijgt aandacht. Dat begint al in het laboratorium. Maar ook tijdens de vervaardiging en bij de kwaliteitscontrole is de Bogena aanpak onmiskenbaar. Reeds 50 jaar is het een vertrouwd en heilzaam merk.

Het Bogena assortiment is verkrijgbaar bij elke dierenpeciaalzaak. Geen vogel hoeft ooit "zonder" te zitten. Advies krijgt u gratis van Bogena: bel 04160.36992.

'n feest voor uw vogel.

BOGENA BV
WAALWIJK
HOLLAND

VOGELHANDEL REIN VAN DER VEEN

POSTBUS 106 - 7470 AC GOOR
TELEFOON 05470-26 23

Steeds voorradig
grote collectie tropische vogels

Vraag uitgebreide prijslijst!

's-Zondags en 's-maandags
de gehele dag gesloten.
Donderdags koopavond tot 21.00 uur.

SCHERPE MAAGKIEZEL

1. fijn - voor kleine zaadetende vogels
2. grof - voor grote parkieten - duiven - fazanten.

1. Uw vogels hebben geen tanden....
Wel een spiermaag. Zorg dat er
SCHERPE KIEZEL in zit....!

VERKRIJGBAAR IN DIERENSPECIAALZAKEN
Waar niet verkrijgbaar bellen naar:

F. THIJSEN MILL

Telefoon 08859-17 37 b.g.g. 14 18 - Postbus 29

FISH- and BIRDSHOP

„HOLLAND”

ROERIMONDESEWEG 66a

6004 AT WEERT - 04950-3 72 11

Regelmatig in voorraad:

• Caninde Ara	prijs op aanvraag
Blauwgele Ara handtam	prijs op aanvraag
Shamajijster	f. 75,- per stuk
Bladvogel	f. 90,- per stuk
Blauwkop Blauwfazant	f. 30,- per paar
Granaat Astrilde	f. 70,- per paar
Indische Nonpareil	f. 30,- per paar
Parelhals Amadine	f. 50,- per paar

- Gevraagd: Geringde parkieten, kaketoets, ara's, papegaaien, lories, enz. Ook zeldzamere soorten zoals inca, Rosé, Edel, enz. Wij verzenden door heel Nederland, prijslijst voor de handel op aanvraag. Donderdagavond koopavond. - Lid Dibevo.

EDELCHEMIE PANHEEL B.V.

vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEÓFLEX E-3-X,
de beproefde frisse
INSECTENDODENDE verf
voor uw hokken, volière,
broednesten, etc.
Het gebruik van insecticide
is 100 x minder.

Bel ons op...telefoon 04747-22 20

Het kweken met europese wildzang vogels

door Wiel Höppener.

In het eerste gedeelte van dit artikel zullen we eens wat aandacht gaan besteden aan de geslachtsbepaling bij de vogels. Voor vele vogelliefhebbers is het bepalen van het geslacht van hun vogels een moeilijke zaak. Om uit de problemen te komen, worden vaak op goed geluk twee vogels bij elkaar geplaatst in de hoop dat het een mannetje en een vrouwtje is. Verschillen beide geslachten in kleur van elkaar, zoals bijvoorbeeld bij de goudvink waarbij de man een rode borst heeft en de pop een grijze, dan is er geen vuiltje aan de lucht. Maar lijken beide qua kleur op elkaar zoals bij de putters, dan wil dit nog wel eens moeilijkheden opleveren.

Allerlei middelen worden uitgedokterd om het geslacht te kunnen bepalen, maar nog steeds is men op zoek om hiervoor een betrouwbare methode te vinden, die iedereen op een eenvoudige manier kan toepassen. Aan de bewering dat uit langwerpige puntige eitjes mannetjes geboren worden en dat stompe eitjes popjes opleveren, daar moet u maar niet al te veel geloof aan hechten. Evenmin dat wanneer de buitenste tenen evenlang zijn als de middelste teen, dit een kenmerk is van een mannelijk exemplaar.

Jaren geleden vertelde een collega-kweker mij het volgende. Als je twijfelt of je met een man of een pop te doen hebt, moet je de vogel lichtjes in de hand houden en deze dan plotseling van hoven naar beneden bewegen. Als de vogel dan zijn staart naar beneden drukt, dan is het een man. Houdt de vogel daarentegen de

staart omhoog, dan kun je er zeker van zijn dat het een pop is. Het zou best kunnen ik weet het niet zeker.

Veel kwekers beweren ook, dat wanneer de ogen boven de bekstreep liggen, dit een kenmerk voor een man is. Bij de pop zouden de ogen op gelijke hoogte met de bekstreep liggen. Vroeger heb ik deze methode wel eens bij mijn kanaries toegepast en ik moet zeggen dat dit vaak uitkwam. Maar om deze manier nu als betrouwbaar aan te geven, daar wil ik me liever niet aan wagen.

Na een Dia-lezing welke ik voor een vogelvereniging ergens in België verzorgde, kreeg ik na afloop van een vogelvriend een boekje (maandblad) ter leen waarin een artikel stond over geslachtsbepaling bij vogels en dat geschreven was door de heer J. Venken uit Lanklaar en die keurmeester is bij de Belgische Ornithologische Federatie kortweg de B O F genaamd.

Deze had van een Japanner een methode geleerd om het geslacht vast te stellen bij iedere vogel, met een garantie van 98% zekerheid. Ikzelf kan me nog goed herinneren, dat de Japanners jaren geleden respekt afdwongen door hun kennis om eendagskuikens te sexen. Tegenwoordig is deze methode over de hele wereld bekend. Met schriftelijke toestemming van dhr. Jaak Vencken, waarvoor ik hem zeer erkentelijk ben, volgen hier de gegevens van zijn methode die ik ook aan de Nederlandse vogelliefhebbers in 'Onze Vogels' mag doorgeven, in de hoop hun daarmee van dienst te kunnen zijn.

1. De cloaca (de aarsopening) is bij een mannelijk exemplaar lager geplaatst dan bij een vrouwelijke, gerekend vanaf de staart.
2. Bij een mannelijk exemplaar is de bovenste lip van de cloaca groter en buigt lichtjes over de onderste.
3. Bij de vrouwelijke komt de onderste lip van de cloaca verder uit en de bovenste rand is kleiner.
4. De aarsopening bij de mannelijke vogel is een weinig naar boven geplooid als een wijd open 'U'.
5. Bij de vrouwelijke vogels is het aarsopeninguiteinde naar beneden geplooid.

Sportvrienden, misschien vindt u dit alles erg ingewikkeld, maar met goed opletten en wat oefening, zult u deze methode vlug onder de knie hebben. Ik acht deze methode van sexen zeker de moeite waard en zal ze dan ook bij mij eigen vogels toepassen. Diegenen onder u die dit ook willen doen, kunnen als volgt te werk gaan. Ring volgens uw onderzoek bijvoorbeeld de mannetjes links en de popjes rechts. Als de vogels dan volwassen zijn, kunt u controleren of uw diagnose juist was of niet. Ik wens u bij voorbaat veel succes.

In het tweede gedeelte van dit artikel zullen we nog een paar algemene dingen bekijken.

Insecten Tot het levend voer voor onze vogels behoren ook insecten. Kweekt u in een buitenvolière, dan volgt hier een leuke tip om vliegende insecten in uw volièrte te lokken. Hang er een klein lampje in en laat dat tegen de avond een paar uur branden. Allerlei vliegende insecten zullen door dat lichtpuntje worden aangetrokken en zich dan rondom dat lichtpuntje in de begroeiing in de volièrte neerzetten, waar ze dan in de

vroege morgen een gemakkelijke buit voor de vogels zijn.

Banaanvliegjes worden door de vogels ook graag gegeten. Om deze in uw voliére te lokken is niet al te moeilijk. U vormt van een stukje vogelgaas een korfje en legt daar een banaanschild in, waarna u het in de voliére ophangt. De rottende banaanschild is de geliefde verblijfplaats voor deze vliegjes die er dan ook in grote getale op af zullen komen zeer tot genoegen van uw vogels.

Plant naast de overige begroeiing ook enkele rozenstruiken in uw kweekvoliére. Deze leveren in het broedseizoen een overvloed aan bladluizen op. Wanneer u om wat voor reden dan ook, een vogel uit uw voliére moet wegnemen, kunt u dat onder andere doen in het donker met behulp van een brandende zaklamp. Ga dan wel uiterst rustig te werk zodat de andere vogels niet schrikken en in paniek opvliegen.

Kiemvoer. In de wintermaanden als er bijna geen onkruiden zijn, dan is kiemvoer een ideale vervanging. U mag trouwens het gehele jaar door kiemvoer aan uw vogels geven. Ik meng het kiemvoer door het eivoer en wel in die mate, dat het eivoer mooi rul maar niet plakkerig is geworden.

Bij het kiemen van zaden komen voedingsstoffen vrij die licht verteerbaar zijn en bovendien ontwikkelen zich tijdens het kiemproces vitamines die voor onze vogels levensnoodzakelijk zijn.

Voor onze wildzangvogels zijn de halfrijpe onkruidzaden een onmisbare voedingsbron. Niet iedereen is echter in de gelegenheid om dagelijks, of meerdere dagen per week op zoek te gaan naar halfrijpe onkruidzaden. Er zijn vogelliefhebbers die geloven dat ze goed hun best doen, als ze hun vogels alleen de in de handel verkrijgbare droge zaden voeren. Dit is echter beslist niet waar.

Voor hen die de mogelijkheid hebben om halfrijpe onkruidzaden aan hun vogels te verstrekken, is er maar één goede raad: 'ga er mee door, het is beter dan welke voeding ook.' Helaas zijn er niet al te veel vogelliefhebbers die dit offer en die moeite, **willen en kunnen** opbrengen.

De konditie en de kweekresultaten met wildzangvogels zijn een onomstotelijk bewijs, dat dit de enige juiste methode is.

Kweekvogels zijn geen T.T.-vogels!!!!

In diverse artikeljes over kweken van kleurkanaries krijg ik vaak de indruk dat vele kwekers twee vliegen in één klap willen slaan en hoe aantrekkelijker dit ook klinkt, meestal is het resultaat, dat van beide bedoelingen niets terecht komt.

Men probeerde van twee walletjes te snoepen met als resultaat geen goede T.T.-vogels en ook zijn de gekweekte vogels voor een volgende kweek niet geschikt.

Na het stukje 'De bruinpastelivoren en het crossing-over gebeuren' van heer Van Barneveld gelezen te hebben (waarmee ik het overigens grote lijnen wel ééns ben; zeker wettelijk het crossing-over gebeuren betreft, Aug. 1982), is het mij opgevallen dat aan één combinatie (voor mij de voornaamste) nagenoeg geen aandacht geschonken is. Ja, zelfs als minder gunstig betiteld is, terwijl deze combinatie volgens mij de enige goede is, nl. bruin/pastel x klassiek of bruin/pastelivoor x klassiek.

Bovendien zou het misschien helemaal niet zo dom zijn om in de kweek van bruinpastellen en bruinpastelivoren de groene kanarie te gebruiken, uiteraard in het bezit zijnde van 'n hoog mogelijk bruin bezit.

Diverse literatuur en toch ook al enkele jaren ervaring, hebben mij geleerd dat zowel de pastelfactor, als de ivoorfactor enige afbreuk doen aan het bruinbezit van 'n vogel.

Hoewel wat de ivoorfactor betreft alleen in de praktijk te bewijzen is.

Volgens het boekje heeft de ivoorfactor immers alleen invloed op de carotinoïde kleuren. Toch heb ik nog nooit een bruinivoor gezien welke evenveel vloeiend bruinbezit liet zien als een goede klassieke bruin vogel. Altijd was dan de beste brune of zilverbruine nog net iets voller bruin dan de beste bruinivoor.

Welaan, bovenstaand in acht genomen is het nu geen kunst meer om een goede bruinpastelivoor of zilverbruinpastel te kweken.

Door de reducerende (vermindering) werking van de pastelfactor zal men verplicht zijn deze factor zo min mogelijk te gebruiken.

Dus nemen wij een goede bruine man, welke wij koppelen aan een zilverbruinpastel pop. Hieruit zullen wij echter geen pastellen kweken, doch de jonge mannen uit deze kruising zijn van onschatbare waarde voor het volgende kweekseizoen. Deze vogels bezitten namelijk het volle bruinbezit van de man (en dit is duidelijk waarneembaar), bovendien zijn deze mannen pastelvererfend (split pastel).

Wanneer wij een volgend seizoen deze mannen koppelen aan een klassieke pop (bruin- of zilverbruin) zullen wij misschien niet zoveel doch in elk geval kwalitatief goede bruinpastel en/of zilverbruinpastel poppen kweken.

Nu hoor ik al diverse kwekers protesteren omdat zij de erfelijkheid van de jonge mannen niet meer vastgelegd zien en dat is inderdaad zo. Maar wij waren dan ook goede T.T.-vogels aan het kweken. Voor het kweken van goede kweekvogels nemen we een ander koppel zoals hierboven al omschreven. Overigens komen uit bovenstaande kruising ook nog klassieke poppen, welke kwalitatief goed bruin zijn en welke we dan toch weer kunnen gebruiken.

Uiteraard doen we hetzelfde om bruinpastelivoren te kweken, alleen koppelen wij nu de goede bruine man aan een bruinpastelivoor pop en de jonge mannen hieruit koppelen wij weer aan een goede klassieke bruine pop. Resultaat: niet veel, maar wel goede bruin pastelivoor poppen. Tenslotte is het zeer de moeite waard om vooral hier een zeer slechte (dus erg veel bruin) groene man te gebruiken.

Veel succes
S. Verhofstad

ONZE HARZERVOGELS

Veel kwekers van zangvogels zitten met het probleem hoe de vogels te behandelen die van de wedstrijd afkomen en enige tijd later naar een andere wedstrijd toe moeten.

Dat is inderdaad een moeilijke kwestie. Niet voor die kweker die veel vogels heeft gekweekt en voor iedere wedstrijd een aantal verschillende vogels heeft. Het probleem geldt voor die kweker die met dezelfde vogels diverse wedstrijden wil bezoeken. Veel verenigingen hebben een systeem bedacht dat de kweker in staat stelt zijn vogels van de tentoonstelling af te halen vóór de daarvoor bestemde tijd. Dat dit niet bevordelijk is voor de show hoeft geen betoog. Toch is het wel een tegemoetkoming aan de kweker.

Maar hoe nu de vogels na de wedstrijd weer in conditie gebracht voor de volgende? Het beste is de vogels thuis gekomen, in nieuwe schone kooien te plaatsen. Strooi flink wat rierzand op de bodem en doe daar doorheen wat grit.

Het drinkwater mag natuurlijk niet te koud zijn en doe daar wat aurimisine doorheen (een theelepeltje op een liter drinkwater). Je kan nooit weten of er niet, zonder dat iemand dat weet, een besmette vogel op de show heeft gestaan. Dan de vogels natuurlijk volop zaad verstrekken. Ze moeten daar misschien wel weer wat aan wennen want ze hebben op de T.T. zaden gekregen die waarschijnlijk van een andere samenstelling zijn geweest. Dat is altijd een teer punt. Het tentoonstellingsbestuur zal echter nooit bewust een mindere kwaliteit zaad instaan. Er kan echter verschil in mengsel zijn en een tere vogel, zoals de harzer nu eenmaal is, zal daar direct op reageren.

Onze taak is nu om de vogels een-

maal weer in de vertrouwde zangkast, zo spoedig mogelijk op hun top trachten te krijgen. De eerste dag na de tentoonstelling moet de kast niet ge-

door P. Serpente

sloten worden. Zorg er wel voor dat er niet te veel licht in valt, de vogels moeten onbekommerd naar buiten kunnen zien en aan hun omgeving wennen.

Het ligt er nu maar aan hoeveel tijd u heeft voor de volgende wedstrijd. Is dat ongeveer een week, dan is dat vrij kort. Heeft u veertien dagen, dan zal het wel lukken. In ieder geval moeten de vogels niet meteen weer worden uitgezet. Na een dag of twee kunnen ze weer wat worden afgedonkerd. We beginnen als het ware weer van voren af aan. Precies zoals we deden toen ze pas in de zangkast stonden. Geef ze af en toe een stukje zure appel en begin weer met uw eigen krachtvoer (eivoer zo u wilt). Doe af en toe door het drinkwater wat honing en, indien u er niet zeker van bent dat een toer er heider genoeg uitkomt, geef ze dan wat kamillethee met daardoor heen wat honing. U kunt ook wat bruine rietsuiker mengen onder het kracht- of eivoer, een eetlepel op een kilo.

Vorig jaar nog kooide ik een vogel op die, eenmaal in een kleine kooi gezeten, hoorbaar adem haalde en af en toe wat spetterde. Deze vogel gaf ik extra krachtvoer met de bovengenoemde rietsuiker. Naderhand hoorde ik hem niet meer. Hij werd wel geen tentoonstellingsvogel, maar was genezen van zijn ademhalingsmoeilijkheden.

Zo, na een paar dagen de vogels wat

rust te hebben gegeven, kunnen we beginnen met ze uit te zetten. Doe dat ook weer niet te lang. De goede vogels zullen spoedig weer het ritme vinden en af gaan zodra ze op de tafel staan. Dit is nu ook de kans voor u om een niet geheel sluitende stam opnieuw tot een grote eenheid op te bouwen. Hoe vaak gebeurt het niet dat bijv. in klasse 2 (enkele vogel) een heel goede stamvogel zit. Dat blijkt later uit de keurlijsten. Nu is het ook niet een wet van Meden en Perzen dat de keurmeester altijd gelijk heeft hoor. Op een bepaald moment zult u beter weten wat er in een vogel zit dan de keurmeester die tenslotte de vogel maar een half uur voor zich heeft.

Soms echter is het een goede maatstaf. Het kan ook heel goed gebeuren dat een heel goede vogel op de wedstrijd niets geeft. Dan kan een andere, soms iets mindere, toch beter in de stam gezet worden. Wat heeft men immers aan vier vogels waarvan er maar drie willen zingen. Geef zo'n vogel zich thuis al niet, plaats hem dan nimmer in de stam. Ik zelf weet er van mee te praten, ik had er ook zo een in een stam. Wel een goede vogel als hij er zin in had maar dat laatste kwam niet zo vaak voor. Met dit voorval wil ik u, beste sportvrienden, een goede raad geven. Plaats liever in de stam een iets mindere maar een met meer zanglust, wat dan ook prettiger is voor de keurmeester.

Nog even terugkomend op de vogels die opnieuw naar de wedstrijd moeten. De laatste dag kunt u weer wat met de koffer sjuwen om ze te wennen aan absolute donkerte en wat daar zo meer bij komt kijken.

Dan maar weer naar de wedstrijd. Ik hoop dat u veel succes heeft.

CéDé-Mix de complete mix voor tropische vogels, parkieten en wildzang.

CéDé-Mix is speciaal ontwikkeld voor tropische vogels, grote en kleine parkieten en wildzangvogels en is niet voor kanariesoorten bestemd. CéDé-Mix dient voor veel van deze vogelsoorten als een aanvulling in het dagrantsoen. De zaadmengsels voor tropenvogels en parkieten kunnen in het dagrantsoen vaak niet voorzien in een voldoende gevarieerd eiwitgehalte, gezien de eetgewoonte van deze vogelsoorten.

Ook voor vruchten/insekteneters en wildzang zijn in de praktijk niet voldoende noodzakelijke eiwitbouwstenen in het dagrantsoen voorhanden. CéDé-Mix kan door toevoeging aan het CéDé Eivoer (volgens gebruiksaanwijzing) in deze behoefte voorzien.

**Duidelijk dient er op
gewezen, dat CéDé-Mix moet**

**worden gezien als een verlengstuk
van CéDé Eivoer en niet is afgestemd
op andere soorten en merken.**

CéDé-Mix is voor de diverse vogelsoorten een smakelijk voedsel, dat met graagte wordt opgenomen. Zelfs de meest verwerende en moeilijke zachtvoedereters zullen CéDé Eivoer + CéDé-Mix goed opnemen.

Langdurige praktijkproeven en onderzoek liggen ten grondslag aan de ontwikkeling van CéDé-Mix. Vele vogelliefhebbers in binnen- en buitenland hebben het laatste 1½ jaar hier hun welwillende medewerking aan verleend en verbetering van kweekresultaten geconstateerd. Zelfs met moeilijk kweekbare soorten bleek men op vele plaatsen nu wel succes te hebben.

Gebruiksaanwijzing:

Voor zaadetende tropenvogels

Basis voedsel tropenzaadmengsel.

Bijvoeding:

2 delen CéDé Eivoer mengen met 1 deel CéDé Mix.

In kweek- en ruitijd iedere dag verstrekken. In rusttijd 2 maal per week.

Voor vruchten/insekteneters

CéDé-Mix puur verstrekken naast de gebruikelijke vruchten en levend voer.

Voor wildzangvogels

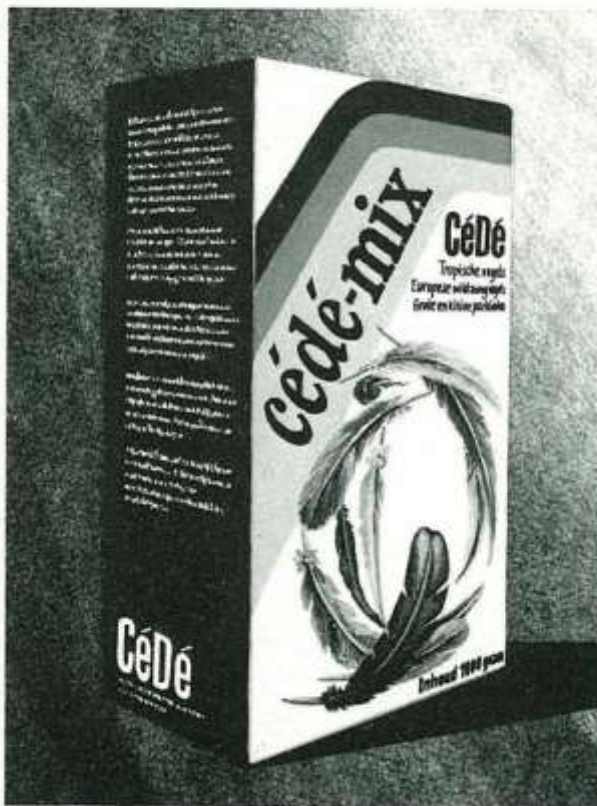
Basis rantsoen wildzangzaadmengsel.

Bijvoeding:

1 deel CéDé Eivoer mengen met 1 deel CéDé-Mix. In kweek- en ruitijd iedere dag verstrekken. In rusttijd 2 maal per week. In koude perioden voor buiten verblijvende vogels kan CéDé-Mix puur aan wildzang worden verstrekt.

Voor grote en kleine parkieten

Basis voedsel parkietenzaad grof of fijn. Bijvoeding: 2 delen CéDé Eivoer mengen met 1 deel CéDé-Mix. Kweek- en ruitijd iedere dag. Rusttijd 2 maal per week.

CéDé

CéDé Vogelvoerders bv
Tilburg Nederland
Telefoon 013/352621

Bergtangara's

Bergtangara's kunnen we beschouwen als een verzamelnaam voor een aantal geslachten van de zeer grote familie van de Tangara's (Thraupidae). In de prachtige boeken over Tangara's van de Deen E. Notgaard-Olesen, worden er 57 geslachten met 209 soorten beschreven. Daarnaast kennen we nog honderden ondersoorten. Al met al wel een vogelfamilie (nauw verwant aan de vinkachtigen) die het bestuderen meer dan waard is.

Wat wij 'Bergtangara's' noemen omvat weer verschillende geslachten zoals: 'Anisognathus' met o.a. de Roodbuikbergtangara (*Anisognathus igniventris*) het geslacht 'Compsocoma' met o.a. de bekende Blauwvleugelbergtangara (*Compsocoma flavinucha cyanoptera*), het geslacht 'Buthraupis' met o.a. de Zwartkop Bergtangara of ookwel Grote Bergtangara (*Buthraupis montana gigas*) geneemd. Van deze vogel vindt u hier een mooie kleurplaat. Verder kennen we nog het geslacht 'Wetmorethraupis' met maar een soort nl. de Orangekeel Tangara (*W. sterrhopteron*).

Ook het geslacht 'Chlorornis' wordt bij ons als bergtangara betiteld. Hiertoe hoort o.a. de Bruinkopgroenebergtangara (*Chlorornis riefferie riefferie*). Ook hiervan vindt u bij dit artikel een fraaie afbeelding.

Al deze soorten 'bergtangara's' komen voor in Z. Amerika, vooral aan de westelijke kant, in Peru, Ecuador, Bolivia en Venezuela. Het zijn allemaal uitgesproken vrij grote vogels, die leven in de bergbossen van het Andesgebergte. Ze komen voor tot op zeer grote hoogten tot wel 1000-1500 meter. Hoewel hun verblijfplaatsen dus midden in de tropen liggen is het op deze grote hoogten helemaal niet zo warm als wij wel eens veronderstellen. Deze 'bergtangara's' kunnen dan ook helemaal niet tegen hoge temperaturen. Daar moeten wij in onze volières wel degelijk rekening mee houden. Vele liefhebbers denken, dat alleen zeer hoge temperaturen voor alle tangara's goed zijn. In elk geval voor 'Bergtangara's' is dit zeker niet het geval. Tegen hoge temperaturen kunnen ze absoluut niet en gaan dan vrij spoedig dood. Maar ook voor vele andere soorten tangara's zijn hoge temperaturen (boven de 20°C) op den duur helemaal niet nodig. Hooguit in het begin bij import, maar niet op de lange duur.

Van de beide afgebeelde soorten zijn man en pop uiterlijk volkomen gelijk, iets wat bij zeer veel tangara's voorkomt en wat het zo moeilijk maakt om er een koppel van samen te stellen. Het zijn beide vrij grote vogels van meer dan ± 20 cm.

In de natuur voeden zij zich met allerlei soorten bessen, afhankelijk van het seizoen. Ze leven over het algemeen in paren of kleine groepen,

meestal vrij hoog in de bomen. Voerd werden deze soorten maar zelden. In de grote tangara 1975-1976 met de zeer grote imp van duizenden stuks, zaten er eens een paar bij.

Tegenwoordig met de praktische staande invoer uit Z. Amerika zie ze helemaal niet meer, trouwen de gewone kleinere soorten van tangara's zien we haast niet met meeste liefhebbers van zacht etende vogels komen er van 1 ook al, omdat de kweek tangara's erg moeilijk is. Een ex aanhouders heeft nog wel eens oes, maar het is een zeldzaam Jammer, heel jammer, deze verdienen beter. Ze zijn jarenlang goede conditie te houden en als duld hebt en de omstandigheden gunstig zijn, is er mede te kwe. Het zijn heus niet alleen showvogels om er veel prijzen mee te winnen. Hopelijk zullen ze toch niet voor uit ons vogelbestand verdwijnen.

Tekst: Ed. Wessels

Foto: Walsrode Müller

Inleiding

door G.Th.F. Kaal, dierenarts te Amersfoort

Tijdens zijn twee maanden durende studiereis in Europa is de heer Lex Salisbury, wildlife officer van het beroemde 'Currumbin wildpark en -reservaat' in Queensland, ook een week mijn gast geweest. Hij heeft o.a. mijn dagelijkse 'praktijkgebeuren' meegemaakt, heeft verschillende dierenparken bezocht en tevens van gedachten gewisseld met enkele vooraanstaande vogelliefhebbers en -kwekers.

Van de vele gesprekken die we gevoerd hebben wil ik U enkele bijzonderheden niet onthouden. In het reservaat komen vele soorten zoogdieren (o.a. enkele soorten kangeroes en koalaberen) voor. Ook vele soorten vogels bevolken dit reservaat. En alle soorten, die daar in het wild voorkomen kunnen we ook aantreffen in omheinde gedeelten of in voliëremilieus. Ook bijvoorbeeld vier verschillende soorten Lori's, welke in het hierna volgend verslag van zijn hand uitvoerig behandeld worden. Ook is men aldaar bezig met het opzetten van een kweekprogramma van goudschouderparkieten (*Psephotus chrysopterygius*). Het is dan ook de bedoeling, wanneer er voldoende van bovengenoemde vogels gekweekt zijn, om deze vogels t.z.t. weer in de natuur terug te zetten.

Van enkele weinig voorkomende Kakatoesoorten heeft men aldaar reeds kweekresultaten bereikt. Ook bij de koalaberen, die in het omheind gedeelte leven, zijn in 1981 drie jongen geboren. Deze, zo lieflijk uitzien- de beren zijn erg tam, maar helemaal niet zo ongevaarlijk vanwege hun zeer lange en zeer scherpe klimklauwen. Over het algemeen heeft men in het park weinig ziekteproblemen met de voliërevogels. Spoelworminfecties behoren gelukkig tot de uitzondering. Alleen tijdens het zeer warme broedseizoen was er nogal wat sterfte bij de zeer jonge Lori's als gevolg van een **navelinfectie**.

Van de vrijvliegende lori's zijn het vooral de lori's van de blauwe bergen, die daar werkelijk bij duizenden en nog eens duizenden voorkomen. Maar ook de schubbenlori's vliegen daar veel rond. Het is een fascinerend schouwspel voor de meer dan 600.000 bezoekers die jaarlijks het park komen bezichtigen. Deze mensen zijn voornamelijk afkomstig van de grote stad Brisbane, die ten noorden van dit reservaat ligt. Enkele malen per dag worden de lori's op verschillende plaatsen in het park gevoederd met honingwater. Er worden dan grote platte bakken op het gras gezet (zie foto). In de late namiddag rusten ze nog wat uit op hekken en banken, wanneer de voerbakken leeg zijn.

De vrijvliegende lori's frekwenteren ook regelmatig de tuinen van de mensen die in de buurt van het park wonen. Ook daar worden deze vogels getraakteerd op allerlei lekkernijen. Helaas worden de voedselrestanten hier niet elke dag verwijderd en de voertafels niet regelmatig gereinigd en ontsmet, zodat er bij deze vogels toch regelmatig flink wat sterfte optreedt als gevolg van een voedselvergiftiging. Men vindt dan ook regelmatig dode vogels in en om het park, welke gestorven zijn aan een ernstige vorm van darmstoornis, vooral in het warme jaargetijde.

Zeer opmerkelijk is ook dat bij in het wild voorkomende schubbenlori's regelmatig 'Franse rui' wordt waargenomen. Wanneer mr. Salisbury tijdens het broedseizoen door het reservaat loopt dan vindt hij onder de bomen de jongen, net uit het nest gevallen schubbenlori's. Soms ook bij wat oudere vogels, die aanvankelijk wel hebben kunnen vliegen. De grote vleugelpennen en staartpennen ontbreken geheel of zijn zeer klein en misvormd (zie zw/w foto).

De succesvolle kweek met vier Australische lori-soorten in Currumbin Sanctuary in de Australische staat Queensland.

Inleiding

Currumbin Sanctuary werd ongeveer vijfenveertig jaar geleden gesticht door de huidige ere-directeur Alex Griffiths. Onlangs schonk de heer Griffiths, vanuit de edelmoedigheid die hem ook in het dagelijks leven zo kenmerkt, het miljoenen waard zijnde park en het 'Coolomon' Natuurreservaat aan de National Trust van Queensland waardoor het voortbestaan in de huidige vorm gewaarborgd is.

Het park ligt aan de Gold Coast of Goudkust van Queensland, één van de snelst groeiende toeristenstreken van het land. Temidden van een omvangrijke vernietiging van de natuurlijke omgeving blijft het park daar waarschijnlijk de grootste verzamelplaats voor wilde lori's waar het publiek ze in Australië van dichtbij kan bewonderen. Alle vier in zuidoost-Queensland voorkomende soorten lori's zijn in het park waargenomen, hoewel de populatie voor het grootste deel bestaat uit lori's van de Blauwe Bergen - *Trichoglossus haematodus moluccanus* (80-90%) en schubbenlori's - *Trichoglossus chlorolepidotus* (10-20%). De overige twee soorten, de muskuslori - *Glossopsitta concinna* - en de kleine lori - *Cl. pusilla* - die in veel kleinere concentraties worden aangetroffen en niet zozeer in groepen voorkomen worden er zelden gezien.

In aanvulling op deze wilde lori's herbergt het park nog zesendertig soorten Australische parkietachtigen. Door de vrijgevigheid van de Utah Foundation werd het onlangs mogelijk een groot kweek- en onderzoekscomplex voor uitsluitend inheemse parkieten te bouwen. Deze Utah-volières hebben het gedetailleerde onderzoek naar de praktische en theoretische aspecten van het houden van parkieten door leden van de biologische staf aanzienlijk vergemakkelijkt. Dankzij de bij-

dragen en de aanmoedigingen van vooral Jim Fuller en Des Spittal ben ik niet alleen in staat geweest zeer exacte kweek- en gedragsgegevens te verzamelen, maar ook een omvangrijke fotografische collectie van de ontwikkelingen van alle parkietachtigen van geboorte tot volwassenheid aan te leggen.

De National Trust van Queensland stelde mij verder een bedrag beschikbaar ten behoeve van een studiereis naar Europa, voorafgaand aan en aansluitend op een studieperiode bij de Jersey Wildlife Preservation Trust. Gedurende mijn verblijf van drie maanden in Jersey was ik in staat vergelijkend onderzoek te doen bij de daar aanwezige soorten parkieten en gehanteerde kweekprogramma's, toepasbaar op de soorten en toekomstige projecten in Australië.

Gedurende het kweekseizoen 1981-1982 werd er in Currumbin succesvol gekweekt met verschillende paren van éénentwintig soorten Australische parkietachtigen. We kweekten jongen bij vier soorten die in het IUCN Red Data Book Vol. II Vogels als bedreigd staan aangegeven, en verder bij vier van de zeven in Australië thuishorende (onder)soorten lori's: lori van de Blauwe Bergen, roodneklori, schubbenlori en muskuslori. Twee van de overige drie zijn wel in onze collectie aanwezig (bonte en purperkroonlori), maar we zijn nog niet in staat geweest er kweekparen van samen te stellen.

Huisvesting

Alle lori's waarmee wordt gekweekt zijn gehuisvest in een complex dat bestaat uit vierenvestig aan elkaar grenzende vluchten, gericht op het noordnoordwesten. In Australië zijn de meeste liefhebbers het er over eens dat de beste richting noord-noordoost is.

De bodem is vast met een ruw kiezel-

stenen oppervlak. Het dak is bedekt met groen gekleurd fiberglas, iets wat waarschijnlijk niet tot de allerbeste kweekresultaten leidt. In het kweekseizoen varieert de temperatuur binnenin van 10° tot 35°C. De afmetingen van een vlucht bedragen ongeveer 1,2 x 2,4 x 4,5 meter; er is slechts aan de beide uiteinden een zitstok geplaatst om een maximaal gebruik van de totale lengte mogelijk te maken. Dit is van belang om de neiging tot vervetten die lori's in gevangenschap kenmerkt tegen te gaan. Alle broedparen hebben hun eigen voliëre. Vogels van hetzelfde geslacht zijn niet naast elkaar gehuisvest om de agressie te minimaliseren en stress tegen te gaan.

Voeding

Alle vogels in broedconditie, op eieren of jongen grootbrengend, krijgen één Arnott's Milk Arrowroot Biscuit per dag (arrowroot is pijlwortel, een plant waaruit een voedzaam zetmeel wordt bereid). Vooral de lori's eten dit met smaak. Al onze lori's krijgen hetzelfde zaad- en nectarmengsel volgens onderstaand overzicht:

zaadmengsel

1 deel witte of gemengde millet
1 deel kanariezaad
1 deel tarwe
1 deel gepelde haver
1 deel gekiemde zonnepitten
1 deel sorghum
1/4 deel negerzaad

nectar

200 ml honing en 1800 ml water in een mixer gemengd en aangevuld met ongeveer een theelepel Complian per 2000 ml.

fruit en groente

appel, sinaasappel, papaya, banaan, ananas, peer, tomaat, sla, kool, wortel, aardappel, zoete mais, selderie, tarwe-aren.

Het hangt van het seizoen af welke vruchten en groenten beschikbaar worden gesteld. We geven in de regel een zo gevarieerd mogelijk menu. Lori's zijn evenals mensen gewoontedieren en hebben zeer speciale voorkeuren, gebaseerd op wat ze gewoon zijn te eten. Vruchten en groenten zijn belangrijke onderdelen van de voeding, die ook al nemen de vogels ze niet direct, moeten worden voorgezet tot ze er aan gewend zijn. Als dat eenmaal het geval is zullen lori's er met smaak van eten. De onze houden vooral van sinaasappel, appel en sla. Omdat de meeste soorten geneigd zijn veel nectar te nemen en daardoor te zwaar worden is het belangrijk dat ze ook ander, lichter verteerbaar, voedsel nemen.

Het menu van de wilde lori's verschilt volkomen van dat van de in de volières levende exemplaren. Dat van de eersten bestaat uit water, brood en honing. Omdat deze vogels erg gevoelig zijn voor veranderingen daarin accepteren ze slechts zeer geleidelijk een andere samenstelling daarvan. Er zijn wel eens nieuwe mengsels uitgeprobeerd maar de lori's proefden dat direct en verlieten dan onmiddellijk de voederplaats. Ze hebben dan ook al vijftig jaar hetzelfde nectar-mengsel gegeten.

Vele mensen zien honing en witte suiker als vervangingsmiddel voor nectaroplossingen, maar naar mijn mening is het veel veiliger alleen maar honing te gebruiken. Witte suiker (sucrose) is een disaccharide. Het koolstof bindende fructose en glucose in deze samenstelling moeten worden afgebroken vóór de assimilatie. Honing daarentegen is niet alleen de beste natuurlijke vervanging voor nectareters, maar bestaat uit voorverwerkte enkelvoudige suikers, die veel gemakkelijker kunnen worden afgebroken en geassimileerd dan sucrose. Het is niet onmogelijk dat de fatale gevallen van enteritis waardoor onze wilde vogels soms worden getroffen gedeeltelijk worden veroorzaakt door met suiker aangemaakte kunstmatige nectaroplossingen die mensen in de omgeving in hun tuin aan de vogels verstrekken. Misschien is de darm van de lori niet geschikt voor de ver-

Muskuslori

Lori van de Blauwe bergen

Roodneklori

Schubbenlori

tering van meervoudige suikers als die slechts is afgestemd op het niet succes assimileren van enkelvoudige nectarsuikers en fructose. Sommige vogelliefhebbers voeren geraffineerde suikermengsels en hebben succes met de kweek. Ik wil het gebruik daarvan echter niet aanbevelen en blijf onvoorwaardelijk vasthouden aan honing omdat dat naar mijn mening het best beschikbare vervangingsmiddel is.

Het is van bijzonder groot belang dat de liefhebbers elke dag het nectarmengsel vers verstrekken. Een probleem met mensen die de vogels in hun tuin voeren is dan ook vaak dat ze slechts een paar keer per week de vogels een verse oplossing voorzetten. Dit verzuurt vlug, vooral in de zomer, en is eveneens de belangrijkste oorzaak van enteritis bij de wilde lori's. Het verstrekken van een zure nectaroplossing of het langer dan een dag laten staan is dan ook een zekere manier om de vogels ziek te laten worden of zelfs te laten sterven.

Geslachtsbepaling

Bij de meeste Australische lori's bestaat er geen onderscheid tussen de geslachten. De geslachtsbepaling is dan ook een moeilijke zaak. Sommigen zeggen wel dat er morfologische verschillen zijn in kop en snavel tussen de beide geslachten, maar dat is een onbetrouwbaar criterium. Sommige poppen van het geslacht *Trichoglossus* hebben blekere snavels dan de mannen, maar ik ken ook verschillende gevallen waarin het tegenovergestelde het geval is. Gedragsanalyse kan helpen maar kan eveneens misleidend zijn. Bepaalde gedragingen ten opzichte van elkaar zijn betrouwbaarder dan andere. Het verzorgen van elkaars verenkleed is bijvoorbeeld geen goede aanwijzing voor de bepaling van het geslacht. Sexueel gedrag, paren en voeren zijn betere indicatoren, hoewel homoseksueel gedrag vooral in de vogelliefhebberij niet ongewoon is. We hadden bijvoorbeeld in Currumbin in onze gemengde kakatoevolière twee mannen van de Inca kakatoe (*Cacatua leadbeateri*) die niet alleen elkaars veren verzorgden en elkaar het hof maakten maar

ook elkaar voerden en verschillende malen samen het blok in gingen (één ervan is inmiddels met succes gepaard aan een pop).

Het dimorfisme bij de muskuslori (*Glossopsitta concinna*) is gering. Bij onze paren heeft de pop minder blauw op de kroon dat eveneens bleker van kleur is.

Kweek

Een gespecificeerde lijst met kweekgegevens en ontwikkelingen in het verenkleed is in de tabellen weergegeven zodat ik er hier niet verder op hoef in te gaan.

In het algemeen broeden de vier soorten in Currumbin tussen juli en maart. Zowel de mannen als de poppen overnachten in de blokken; de muskuslori's echter in mindere mate. De fotoperiodiciteit schijnt de belangrijkste factor (of één ervan) te zijn bij het bepalen van het broedseizoen. De blokken kunnen dan ook het gehele jaar door op hun plaats blijven zonder al te veel gevaar voor het leggen in de winter en legnod.

Dit is echter niet voor parkieten in het algemeen aan te raden. Wij beschikken over precieze gegevens die voor de *Neophema*- en *Psephotus*-soorten een relatie aangeven tussen dood door legnod en lage nachttemperaturen; het is dan ook verstandig in de winter en gedurende de koude periodes vroeg en laat in het seizoen de blokken te verwijderen.

Nestgelegenheid

Elk van de vier soorten heeft een duidelijke voorkeur voor natuurblokken. Horizontale blokken en kasten van multiplex zijn wel beschikbaar gesteld, maar alleen de verticale natuurblokken werden als nestgelegenheid aanvaard.

Voor alle vogels in de Utah-volières wordt een 7-10 cm dikke laag turf-molm gebruikt. Alle *Trichoglossus*-soorten, vooral de roodneklori, bevullen hun nest in sterke mate en daarom moet het turf-molm meerdere keren tijdens de broedcyclus worden vervangen. Anders liggen de jongen voortdurend in hun eigen uitwerpselen. Cliff Wright, een ervaren lorikwerker uit Londen, boort gaten in de bodem van zijn blokken om de uitwerp-

selen kwijt te raken (pers. comm.).

De muskuslori's daarentegen bevullen hun nest niet waardoor het turf-molm gedurende het opgroeien der jongen droog blijft. De muskuslori heeft zijn naam te danken aan de muskusachtige geur die hij verspreidt (Forshaw, 1969). Ik heb deze echter slechts in het nestblok kunnen ruiken. Het is een zoete parfumachtige geur die de nestcontrole bij muskuslori's veel aangenamer maakt dan bij de *Trichoglossus*-soorten.

Nestinspectie

Het is naar mijn mening van groot belang de vooruitgang en de groei van de jongen in de gaten te houden voor het geval tijdig ingrijpen of grootbrengen met de hand noodzakelijk is; ik inspecteer daarom elke dag de blokken als onderdeel van mijn dagelijkse verzorging. Parkietachtigen houden van routine, waardoor in dit opzicht de kans op stress tot een minimum wordt beperkt. Zelfs wildvang-vogels verlaten rustig het nest als het tijd voor inspectie is. Ik heb verscheidene paren er aan gewend naar buiten te komen als ik op het deksel tik. Ze vliegen dan naar de dichtstbijzijnde zitstok en keren direct nadat ik de voliére verlaat in het blok terug.

Kruisingen en mutaties

We hebben dit jaar eveneens tweede generatie-kruisingen van de lori van de Blauwe Bergen/muskuslori en de lori van de Blauwe Bergen/schubbenlori gekweekt, waarmee is bewezen dat deze kruisingen vruchtbaar zijn. De eersten lijken voor een groot deel op de lori van de Blauwe Bergen maar zijn iets kleiner en hebben de heldere groene kleur van de muskuslori willekeurig over het lichaam verspreid. De kop is blauw, maar kroon en achterhoofd zijn vaak groenachtig. Deze kruising heeft ook de snelle en onbesuisde vlucht van de muskuslori overgenomen, waardoor hij veel eerder dan de lori van de Blauwe Bergen met obstakels in de voliére in aanraking komt.

De meeste kruisingen van lori van de Blauwe Bergen × schubbenlori lijken kleine en iets minder fel gekleurde lori's van de Blauwe Bergen. De kleur van de schubbenlori schijnt in deze

kruising recessief te zijn. Deze vogels hebben kenmerken van beide soorten, maar ook enkele die in geen van beide zijn terug te vinden. De kleur van het verenkleed is bijvoorbeeld sterk variërend.

Tot nu toe is er in Currumbin nog geen kruising schubbenlori × muskuslori gekweekt. Hoewel er in onze omgeving natuurlijke kruisingen voorkomen (rosella × bleekkop en lori van de Blauwe Bergen × schubbenlori) en het bestaan ervan zeker interessant is, is ons beleid er niet op gericht ze te kweken. Er werd ons echter een grote collectie lori-kruisingen geschonken door een opgeheven park in Brisbane en we laten deze vrij zich voort te planten. Ons belangrijkste doel is echter bedreigde parkietachtigen te kweken met daarnaast enkele meer algemene soorten voor vergelijkende studie en analyse.

Er worden tegenwoordig blauwe mutaties van de schubbenlori gekweekt in Australië (R. Low, 1977). Ik heb eveneens een olijfmotatie van deze vogel gezien (Sindel pers. comm.), terwijl enkele jaren geleden er in het wild in ons park een volledig gele schubbenlori regelmatig op de voederplaats kwam (A.M. Griffiths pers. comm.).

TRICHOGLOSSUS

1. Lori van de Blauwe Bergen (*Trichoglossus moluccanus*)

Kweekgeschiedenis en oorsprong: het broedpaar is begin 1980 als volwassen in het wild gevangen en daardoor van een niet vast te stellen leeftijd.

Voedselvoorkeur: in aanvulling op de eerder genoemde zaad- en nectar-mengsels aten ze een grote verscheidenheid aan vruchten en groenten zonder een duidelijke voorkeur.

Veerverzorging: wederzijds, vooral rond nek en kop.

Voeren: de man voerde de pop op de zitstok; bij de voerbak en in het nestblok twee tot drie keer per dag. Het voeren begon net voor het leggen en ging door tot de jongen waren uitgevlogen. Dit gedrag werd niet het hele jaar door waargenomen.

Baltsgedrag: wederzijds. Luide kreten, snel met de vleugels slaan op de stok, springen, buigen en strekken op

Kweek met vier Australische lori-soorten.

de stok. Geen van beide overheerste in dit ritueel.

Paring: niet waargenomen.

Algemene waarnemingen: gedurende de kweektijd was het paar onafscheidelijk. Als één van de vogels zonder de ander tijdens mijn ochtendronde in de sluis terecht kwam brak er paniek uit. De paarbinding is erg sterk.

Legsel en broedperiode: het normale broedseizoen is voor deze soort in het wild van augustus tot januari en soms gedurende zachte winters (Forshaw, 1969). Het legsel bestond uit twee eieren, om de andere dag gelegd, het eerste op 27 juli 1981. Het broeden begon na het tweede ei en werd alleen verzorgd door de pop, hoewel de man veel tijd bij haar in het blok doorbracht. Ze was een erg onrustige broedster die bij elke gelegenheid van de eieren kwam. Ik was dan ook verrast dat er een ei uitkwam; het andere was gekneusd en daardoor uitgedroogd. De broedtijd bedroeg de normale eenentwintig dagen. Als de man niet bij de pop in het blok zat, zat hij op de stok of hing hij aan het voliëregaas.

Uitkomen der eieren: gedurende het uitkomen luisterde de man aandachtig bij de opening van het blok. De pop zat vast twee dagen voor en na het uitkomen en kwam er alleen even ongeveer twee keer per dag uit voor voeding en ontlasting.

Nestgedrag: alleen de pop hield het jong warm, de eerste twee dagen constant en daarna alleen overdag om het in leven te houden. Beide vogels verbleven 's nachts in het blok. Het was niet vast te stellen of alleen de pop het jong in het blok voerde. Controle met de bestaande faciliteiten is onmogelijk en er kon slechts door vergelijking worden vermoed dat de man er ook aan deelnam. Het jong vloog uit op de eenenvijftigste dag en beide ouders voerden daarna nog enige tijd door. Het eerste vaste voer werd minstens dertien dagen niet zelfstandig opgenomen. Het jong maakte harde, krassende geluiden die de ouders wat irritatie schenen te bezorgen.

Ouderlijk gedrag voor en na het broeden: beide vogels waren oorspronkelijk erg schuw, hetgeen waarschijnlijk voortkwam uit het feit dat ze

in het wild waren gevangen. Hun agressiviteit nam niet toe, ook niet naar mij als verzorger of naar de naburige vogels, gedurende de kweek. Conditie voor en na het broeden: beide vogels hadden een prachtig verenkleed en waren gezond voor het broeden. Gedurende de broedperiode ging de conditie van de pop wat achteruit en verloor ze verschillende staartveren.

Buren: valkparkieten (*Nymphicus hollandicus*) en splendid parkieten (*Nephepha splendida*).

2. Roodneklori (Tr. haematodus rubritorquis)

Veerverzorging: wederzijds.

Voeren: de man voerde de pop op de zitstok, bij de voerbak en in het blok, ongeveer twee keer per dag. Het voeren begon voor het leggen en eindigde na het uitvliegen. Het werd niet buiten het broedseizoen waargenomen.

Baltsgedrag: wederzijds. Hoewel dit in sommige opzichten kenmerkend is voor het geslacht *Trichoglossus* week het in zijn variatie af van dat van de lori van de Blauwe Bergen en de schubbenlori. Het was esthetisch veel lieflijker en bestond uit een reeks reptielachtige bewegingen zoals onrustig knikken en zwaaien met het hoofd, opzetten van veren, krijsen en met de vleugels slaan zonder van plaats te veranderen. Beide vogels zaten daarbij steeds op de stok, of ze sprongen van de stok naar het gaas en dan weer terug naar de stok. Een groot deel van dit ritueel vond plaats met de koppen naar elkaar toe, waarbij beide vogels ze de ene keer in dezelfde richting en de andere keer in tegenovergestelde richting bewogen. Elke pose werd een moment aangehouden, iets wat herinnert aan een traditionele Hindoe-dans. Tijdens de balts werden contacten met een ander paar waargenomen. Geen van

de vogels domineerde in dit ritueel en het schijnt dat, doordat beide vogels dezelfde soorten bewegingen maken, geen enkel deel van de balts typisch mannelijk of vrouwelijk is.

Paring: niet waargenomen.

Algemene waarnemingen: de paarbinding is erg sterk en de vogels doen de meeste dingen samen. Er ontstaat grote opwinding als ze worden gescheiden.

Legsel en broedperiode: in het wild loopt het normale broedseizoen van september tot januari, soms tot april en mei (Forshaw, 1969). Beide legfels bestonden uit twee eieren, om de andere dag gelegd in resp. februari 1981 en september 1981. Slechts de pop broedde, hoewel ook de man veel tijd in het blok doorbracht. In tabel 1 worden nadere bijzonderheden over het blok gegeven. Het is interessant op te merken dat hoewel het blok aan de bovenkant open was de vogels toch door de normale ingang naar binnen gingen.

Het broeden begon na het tweede ei en beide kwamen na 19 dagen uit. De pop zat erg vast, in tegenstelling tot die van de lori van de Blauwe Bergen. De plaats van het blok was voor het paar niet van belang omdat dit bij het eerste legsel aan de ene en bij het tweede aan de andere wand hing. Uitkomen der eieren: gedurende het uitkomen zat de pop erg vast; de man bevond zich dicht bij de nestopening. Het is interessant dat hij daarvoor lange tijd in het blok had doorgebracht maar tijdens dit proces verkoos buiten te blijven.

Nestgedrag: slechts de pop broedde. De man ging twee of drie keer per dag het blok in om pop en jongen te voeren; verder sliep hij er 's nachts in. De pop werd niet voor lange tijd buiten het blok gezien tot de jongen twee dagen oud waren. Evenals bij de lori's van de Blauwe Bergen was het moeilijk vast te stellen of de man in het blok ook de jongen voerde. De jongen vlogen uit op de achtenvijftigste en zestigste dag en beide ouders voerden ze daarna nog enige tijd. Veertien en zestien dagen na het uitvliegen werd waargenomen dat de jongen vast voer aten, hoewel ze kort daarna al zelfstandig waren.

Ouderlijk gedrag voor en na het

broeden: geen veranderingen tijdens het broeden.

Conditie voor en na het broeden: beide vogels hielden het hele jaar door een goede gezondheid en een glad verenkleed, ondanks het grootbrengen van twee nesten jongen in twaalf maanden.

Buren: Inca kakatoes (*Cacatua leadbeateri*).

3. Schubbenlori (*Tr. chlorolepidotus*)

Kweekgeschiedenis en oorsprong: het broedpaar werd als volwassen vogels in het wild gevangen (begin 1981) en was daarom van een niet nader vast te stellen leeftijd.

Voedselvoorkeur: nectaroplossing, appel. Soms raakten de vogels nauwelijks ander voer dan nectar aan. Om een te hoog gewicht tegen te gaan moest dit daarom zorgvuldig worden gedoseerd.

Veerverzorging: wederzijds. De man hield er minder van verzorgd te worden dan de pop en liet het slechts af en toe kort toe.

Voeren: als bij lori van de Blauwe Bergen en roodneklori.

Baltsgedrag: gelijk aan lori van de Blauwe Bergen.

Paring: niet waargenomen.

Algemene waarnemingen: hoewel deze vogels wildvang-exemplaren waren, waren ze buitengewoon tolerant in het toelaten van menselijk ingrijpen gedurende het nestelen. In tegenstelling tot de sterke paarbinding bij de vorige twee soorten leken de vogels sterk onafhankelijk van elkaar te zijn. Waarschijnlijk is dat echter een uitzondering en niet kenmerkend voor de soort.

Legsel en broedperiode: het legsel bestond uit twee eieren, om de andere dag gelegd en beginnend op 1 september 1981. In de natuur loopt het broedseizoen van mei tot februari (Forshaw, 1969). Slechts de pop broedde, terwijl de man de nacht bij haar in het blok doorbracht. De pop begon te broeden na het eerste ei en zat er vast; ze kwam er slechts twee of drie keer per dag af. Ter aanvulling daarop voerde de man de pop op het nest twee of drie keer binnen een periode van acht uur. De broeduur bedroeg drieëntwintig dagen en het ene jong kwam twee dagen na het andere ter wereld. De man bracht

aanzienlijk minder tijd rond het blok door dan de twee andere *Trichoglossus*-mannen. Hij verbleef het grootste deel van de dag achter in de volière. Nestgedrag: de pop bracht de eerste twee dagen voortdurend bij de jongen door; daarna nam dat langzamerhand af. Beide vogels gingen overdag het blok in, maar het voer kwam waarschijnlijk voor het grootste deel van de pop. De jongen vloegen tegelijk uit op een leeftijd van resp. vijftig en tweenvijftig dagen. We namen waar dat beide ouders de jongen twee keer per dag voerden; vier en een halve week na het uitvliegen waren ze zelfstandig.

Ouderlijk gedrag voor en na het broeden: er werd geen agressie te-

gen de burens waargenomen. De vogels waren altijd rustig en hadden nauwelijks belangstelling voor mij als ik hun vlucht binnenkwam om eieren of jongen te inspecteren. De pop was er op ingesteld het blok te verlaten als ik er een tikje boven op gaf. Er werd tijdens de kweek geen verandering in gedrag opgemerkt.

Conditie voor en na het broeden: de conditie van het verenkleed ging er tijdens het broeden bij de pop op achteruit; dit ging door tot ze duidelijk van de man was te onderscheiden. Ze herstelde echter vlot nadat de jongen waren uitgevlogen. Deze achteruitgang zou er op kunnen wijzen dat ze (vrijwel) het gehele voeren van de jongen voor haar rekening nam en daarvan de fysieke gevolgen onderzond.

Buren: hooded parkieten (*Psephotus chrysopterygius dissimilis*) en turquoise parkieten (*Neophema pulchella*).

GLOSSOPSITTA

1. Muskuslori (*Gl. concinna*)

Kweekgeschiedenis en oorsprong: het broedpaar is in een volière gekweekt en was tussen twaalf en achttien maanden oud bij het eerste legsel.

Voedselvoorkeur: nectar en appel. Deze soort is buitengewoon gevoelig voor vervetting waardoor het rantsoeneren van nectar noodzakelijk is. Zaden en groenvoer worden wel gegeten, maar niet met smaak.

Veerverzorging: wederzijds. Gedurende de gehele broedcyclus waren de vogels hier veel mee bezig, vooral rond de kop en nek. Dit paar deed hier meer aan (en ook bij de uitgevlogen jongen) dan alle andere lori's.

Voeren: de man voerde de pop twee tot drie keer per dag. Het werd alleen waargenomen op de stok en in het blok.

Balsgedrag: dit leek erg veel op dat van de *Trichoglossus*-soorten: met de vleugels slaan zonder van plaats te veranderen (gewoonlijk op de stok), krijsen, het opzetten van veren en strekken. Net als bij de roodneklori werden tijdens de balts contacten opgemerkt met een ander paar.

Paring: niet waargenomen.

Algemene waarnemingen: deze vogels vormden zeer snel een paar nadat ze bij twee andere muskuslori's waren weggehaald.

Legsel en broedperiode: de twee eieren werden gelegd op 24 en 26 september 1981. In de natuur broeden muskuslori's van augustus tot januari (Forshaw, 1969). Slechts de pop broedde en de man voerde haar twee tot drie keer per dag op het nest. Ze zat erg vast maar kwam er af als ze werd gestoord. De man sliep 's nachts bij haar in het blok. De man was zeer attent en hield zich overdag rond het blok op. Het broeden duurde tweeëntwintig dagen en de eieren kwamen twee dagen na elkaar uit.

Nestgedrag: alleen de pop broedde en bracht al direct nadat de jongen waren geboren veel minder tijd in het blok door. De jongen lieten zich duidelijk horen en werden luidruchtiger naarmate ze groeiden. Ze vloegen twee dagen na elkaar uit, na tweenvijftig en vierenvijftig dagen. Als ze bedelden voerden de ouders ze daarna nog drie of vier keer per dag. Na ruim vier en een halve week waren ze zelfstandig.

Ouderlijk gedrag voor en na het broeden: beide vogels vertoonden geen waarneembare veranderingen in hun gedrag gedurende de broedcyclus. Ze bleven teruggetrokken ten opzichte van mensen en de vogels in de naburige volières.

Conditie voor en na het broeden: geen veranderingen. Beide vogels bleven tijdens het broedseizoen in een uitstekende conditie.

Buren: prinses van Walesparkieten (*Polytelis alexandrae*) en roodrugparkieten (*Psephotus haematonotus*).

Samenvatting

Door het bovenstaande zal het duidelijk zijn dat de onderzochte soorten veel dingen gemeen hebben. Voeding, broedseizoen (behoeften en gedrag), nestgelegenheden, voorkeur, broedperiode, tijdstip van uitvliegen, tijd tussen het leggen der eieren, grootte van het legsel en ontwikkeling der jongen zijn er slechts enkele. De verschillen tussen de ondersoorten (zoals de langzamere ontwikkeling en het later uitvliegen van de jongen van de roodneklori) en het beginnen te broeden na het eerste ei van de schubben- en de muskuslori en na het tweede ei van de lori van de Blauwe Bergen en de roodneklori zijn interessante uitzonderingen. Uit toekomstig

onderzoek zal naar voren moeten komen wat de gevolgen voor de onderlinge verwantschap zijn als deze verschillen inderdaad kenmerken van de diverse (onder-)soorten blijken te zijn en niet louter individu-gebonden gedrag.

Wij gaan door met onze waarnemingen om de informatie over Australaziatische lori's uit te breiden: we zullen meer definitieve mededelingen over hun verwantschap, broedbiologie en -ethologie kunnen doen met het vorderen van ons programma. De hierboven gegeven informatie kan in vergelijkende studies van nut zijn voor hen die met deze - of er mee verwante - soorten kweken, en vooral voor diegenen wiens doel het is hun broed- en gedragsprocessen volledig te begrijpen met het oog op het uiteindelijk in stand houden ervan in het wild.

Een woord van dank

Ik wil de National Trust van Queensland bedanken voor het beschikbaar stellen van gelden voor een zeer belangrijk en succesvol project. Jana Kahabka voor het verzamelen van belangrijke gegevens en voor het overnemen van mijn verzorgende taken toen ik in Jersey studeerde. Des Spittal voor het ons in staat stellen op onze eigen manier te werken om een gemeenschappelijk doel te bereiken, dr. David Waugh en John Ellis van de Jersey Wildlife Preservation Trust voor het zorgvuldig lezen en het opbouwend bekritisieren van mijn manuscript en tenslotte Alex Griffiths die persoonlijk datgene illustreert wat we allen voor natuurbehoud kunnen doen als we voldoende onzelfzuchtig zijn.

Referenties

Forshaw, Joseph M.: 'Australian Parrots'. Lansdown Press, Melbourne, 1969.
Low, Rosemary: 'Lories and Lorikeets'. T.F.H. Publications, London, 1977.

In de tekst genoemde producten

Arnott's Milk Arrowroot Biscuits, Arnott's Biscuit Co., Great Western Highway, Homebush, N.S.W., Australië.
Complan, Farley Health Prod. Ltd., Devon, Engeland (een Glaxo Group Co.).

Tabel 1. Gegevens nestblokken

(onder)soort	lori van de Blauwe Bergen	roodneklori	schubbenlori	muskuslori
binnenmaten	20,5 x 56	15 x 45,5	16,5 x 48,5	17,5 x 48,5
buitenmaten	30,5 x 58,5	20,5 x 47	19 x 53,5	18,5 x 51
diameter invlieggat	6,5	7,5	6,5	8,5
afstand bodem-invlieggat	167,5	162,5	178	167,5
invlieggat gericht op	linker wand	legsel 1 rechter wand legsel 2 linker wand	rechter wand	linker wand
verticaal/horizontaal	verticaal	verticaal	verticaal	verticaal
tak bij invlieggat	ja	ja	nee	nee
deksel op blok	ja	nee	ja	ja
positie blok in vlucht	1/4 van achteren	1/4 van achteren	1/4 van voren	1/4 van voren

Tabel 2. Broedgegevens

(onder)soort	lori van de Blauwe Bergen	roodneklori	schubbenlori	muskuslori
omvang legsel	2	2	2	2
tijd tussen het leggen	twee dagen	twee dagen	twee dagen	twee dagen
wie broedt	alleen pop	alleen pop	alleen pop	alleen pop
aanvang broeden na	tweede ei	tweede ei	eerste ei	eerste ei
broedduur	21 dagen	19 dagen	23 dagen	22 dagen
tijd tussen uitkomen	maar 1 jong	zelfde dag	twee dagen	twee dagen
data 1 ^e ei	27-7-'81	2-81 9-81	1-9-'81	24-9-'81

Tabel 3. Van uitvliegen tot zelfstandigheid

(onder)soort	lori van de Blauwe Bergen	roodneklori	schubbenlori	muskuslori
leeftijd bij uitvliegen	51 dagen	58-60 dagen	50-52 dagen	52-54 dagen
eerste vaste voedsel	64 ^e dag	72 ^e en 75 ^e dag	62 ^e en 64 ^e dag	niet bekend
zelfstandigheid*)	ongeveer 4 weken na het uitvliegen	ongeveer 5 1/2 week na het uitvliegen	ongeveer 4 1/2 week na het uitvliegen	ongeveer 4 1/2 week na het uitvliegen

*) Het vaststellen van de dag waarop de jongen volledig zelfstandig zijn geeft duidelijk problemen omdat het aanvullend voeren door de ouders slechts langzamerhand vermindert. De verschillen kunnen groot zijn omdat sommige ouders aanzienlijk langer dan andere toegeven aan het bedelen om voer van de jongen.

Tabel 4. Ontwikkelingen in het nest

dag	lori van de Blauwe Bergen	roodneklori	schubbenlori	muskuslori
1	Zwarte snavel. Rose huid. Zacht wit dons van nek tot onderaan rug.	Zwarte snavel. Rose huid. Dun wit dons van nek tot onderaan rug. Blauwachtige oogring.	Zwarte snavel. Rose huid. Wit dons.	Zwarte snavel. Blauwachtige huid. Wit dons. Eiland halverwege bovensnavel.
8	Over het gehele lichaam verschijnen grijsachtig-witte toefjes veren.	Over het gehele lichaam verschijnen grijsachtig-witte toefjes veren.	Over het gehele lichaam verschijnen grijsachtig-witte toefjes veren.	Over het gehele lichaam verschijnen grijsachtig-witte toefjes veren.
15	Blauwe kroonveren komen door evenals plotseling de kleine slagpennen op dag 12. Kleine groene staartveren beginnen door te breken.	Blauwe kroonveren komen door.	Groene kroonveren komen door. Groene staartveren en kleine slagpennen beginnen door te breken.	Groene veren komen door op kop, vleugels en staart.
22	In de borststreek verschijnen blauwe, gele, groene en rode veren. Dons op rug van nek tot stuit.	Kop nu blauw vanaf nek. Groene kleine slagpennen komen door. Omgeving flanken, kraag en mantel nog donschichtig.	Groene veren verschijnen op onderbuik en nek.	Groene veren verschijnen op onderbuik. Groene kopveren goed ontwikkeld.
29	Wit dons op mantel, flanken en vleugels (behalve doorkomende slagpennen). Ook kraag en stuit donzig.	Veel meer dons dan lori Bl. B. in dit stadium. Kleine slagpennen en onderbuikveren komen door. Een fotografische vergelijking toont gelijkens met lori Bl. B. van 18 dagen.	Alleen nog dons onder vleugels, in okselstreek en in nek.	Voorhoofd en oorstreek worden rood, kroon wordt blauw. De dijveren krijgen kleur. De kleine slagpennen komen uit de schacht, de grote zijn minder ontwikkeld.
36	Geelgroene kraag volledig gevormd. Witachtige oogring contrasteert scherp met nu volledig ontwikkelde blauwe kopveren.	Dons op mantel en onderrug. Rode kraag wordt gevormd. Borstveren goed ontwikkeld. Witte oogring contrasteert tegen veren.	Witte oogring duidelijk. Kleine en grote slagpennen (minder) komen uit de schachten. Geel in staart wordt duidelijker, staart wordt langzaam langer.	Witte oogring duidelijk. Dons op flanken en in okselstreek. Geel in vleugelbocht wordt duidelijker.
43	Dons nog slechts op schouders, onderrug en okselstreek. Slagpennen naderen volledige ontwikkeling.	Dons op schouders, mantel en okselstreek. Slagpennen erg snel ontwikkelend. Geel op flanken volledig ontwikkeld.	Snavel wordt rood. Het rood komt door op kleine en grote ondervleugeldeveren, okselstreek, kleine en (onderzijde) grote slagpennen.	Rood boven washuid matter dan in oorstreek. Blauwe kroon goed ontwikkeld. Slagpennen en staartveren worden langer.
50	Opvallende verandering in één week: bijna volledige grootte en volledig gewicht. Staart en slagpennen ontwikkeld en gereed voor vliegen. Kraag wordt groener.	Rode kraag bijna volledig gevormd. Witte oogring erg duidelijk. Dons in okselstreek en rond schouders.	Opvallende verandering in één week. Staart langer geworden. Slagpennen volledig ontwikkeld en gereed om te vliegen.	Opvallende groei in lichaamsgrootte en gewicht. Slagpennen en staart bijna volledig ontwikkeld. Snavel nog zwart.
57	Uitgevlogen op 51 ^e dag. Lijkt precies op ouders behalve witte oogring, zwartachtige snavel, iets kortere staart en matbruine iris (bij ouders roodachtig).	Zwaarder dan volwassen vogel. Volledig ontwikkelde slagpennen en staart. Aan snavelbasis komt rood door (overgangskleur is geel of bruinachtig).	Uitgevlogen op 50 ^e en 52 ^e dag. Snavels nu meer rood dan zwart. Zwaarder dan volwassen vogel. Rood nu volledig op kleine en grote ondervleugeldeveren, onderzijde grote slagpennen, kleine slagpennen en okselstreek.	Uitgevlogen op 52 ^e en 54 ^e dag. Matter van kleur dan ouders, vooral op voorhoofd en oorstreek.
64	Snavel nu meer rood dan zwart. Geheel rood na 70 dagen. Jong zwaarder dan ouders. Verkleed iets matter dan bij ouders.	Uitgevlogen op 58 ^e en 60 ^e dag. Lijken op ouders behalve witte oogring en zwarte snavel. Staart nog niet volledig op lengte. Rood aan snavelbasis. Zwaarder dan ouders.	Snavel erg rood. Nog klein beetje zwart, o.a. op punt. Kortere staart dan ouders en bleekbruine iris.	Snavel zwartachtig, nog geen rood.

Geslaagde kweek met sporophila

P.J. Nicolaas

In 1844 begon het, Cabanis creëerde het genus *Sporophila* terwijl zij daarvoor bekend stonden als *Spermophila*, 1827 van Swainson en in 1735 als *Loxia* van Linnaeus; maar ik leerde ze pas in 1974 kennen, zie *Onze Vogels* van juni 1979 'Mijn favoriet'.

Vanaf mijn kennismaking met deze vogels heb ik, tot op heden, 22 soorten species en subspecies, met in totaal 45 vogels, in mijn bezit en ik er vaar ze allemaal als prettige en vooral vredelievende vogels.

De soort waarmee ik succesvol heb gekweekt is *Sporophila peruviana peruviana* (Perupaapje) welke leeft in Peru en misschien zelfs in Ecuador, hoewel ik vermoed dat men hem daar verward met de subspecies *Sporophila peruviana devronis*.

Wat is deze 'bijzondere' vogel dan wel voor een vogel. Een korte beschrijving is i.v.m. de onbekendheid van deze soort wel op zijn plaats.

De species (S.p.p.) kunnen wij vinden, de naam verklaart het al, in Peru en dan veelal op kleine farms, plantages en langs rivieroeveren met licht ruige beplanting.

Het uiterlijk is, in al zijn eenvoud, het beste te vergelijken met dat van de ons bekende Huismus, zij het dat de snavel duidelijk forser is.

De snavel is een samengedrukte kegelvormige paapjes-snavel, maar dan wel twee keer zo groot als bij de andere paapjes.

Door deze grote snavel, bij meerdere groepen vogels komen grootsnavelige voor en bij de paapjes is deze de grootsnavelige, is hij lange tijd geplaatst geweest in het genus *Neorhynchus*.

Ondanks zijn eenvoudig 'kleed' is het toch een aardig vogeltje, de man is op kop en rug in hoofdzaak grijs met bruin, bezit een zwarte keel- en borstvlak en is op de borst en buik vuilwit. De keelvlak is gemarkeerd door witte baardstrepen en tussen de keel- en borstvlak is een witte schei-

dingslijn welke tot ver langs de kop, onder de wangen, doorloopt.

De pop is over het geheel genomen bruin-lichtbruin terwijl de baardstrepen en de scheidinglijn in lichtbruin aanwezig zijn. Beide geslachten hebben een gele snavel, alleen bezit de pop op de bovenhelft, op de vouwlijn, vooraan bij de punt een grijs streepje. In Ecuador vinden wij de subspecies *Sporophila peruviana devronis* welke over het geheel genomen groter is. De kleur bruin is bij deze in ruime mate aanwezig terwijl de snavel nog forser is, hierdoor vermoeden wij een vechter, het tegendeel is waar.

Bij deze subspecies is de snavel van de man geel maar van de pop botkleurig terwijl de grijze streep op de vouwlijn donkerder is dan bij de pop S.p.p., verder bezit deze pop, als enige, een iets doorlopende boven-snavel.

Na deze, voor veel liefhebbers, eerste kennismaking met deze leuke vogels mijn kweekverslag.

In 1979 kon ik één koppel aankopen, daarna zag ik alleen nog mannen te koop en deze plaatste ik half 1980 bij elkaar in een broedkooi van 40 x 30 x 30.

Om de risico's van mislukken zo klein mogelijk te houden liet ik ze eerst goed wennen en besloot pas met de kweek te beginnen in 1981.

Half april plaatste ik, in de broedkooi, een open houten nestkast welke was voorzien van een touwnestje terwijl ik als extra nestmateriaal sisal verstrekte.

Doordat de vogels totaal niet omkeken naar het sisal en het inmiddels half mei was geworden, had ik er weinig vertrouwen in dat de kweek nog zou lukken.

In de laatste week van mei veranderde het gedrag van de pop. Zij zat vaker in het nestkastje en plukte wat aan het touwnest dat zij later, aan de achterkant, iets omhoog trok; hierdoor kon zij iets lager en meer beschut in het nest gaan zitten.

Mijn geduld werd beloond, op 2 juni lag er één ei in het nest en de volgende dag volgde het tweede.

Wat wel opviel was het formaat van de eieren, deze zijn gemiddeld 19 x 12 mm en dat is niet mis voor zo'n klein vogeltje.

De pop zat trouw op het nest en een spannende tijd brak aan, maar helaas, na twee weken, ik wilde niet eerder storen, bleek dat één ei onder het

touwnest lag en dat het andere was afgestorven, jammer, maar de wil was aanwezig.

Op 4, 5 en 6 juli weer nieuwe eieren en ook nu bleef de pop goed zitten, dus ik had er toch wel vertrouwen in. Aan het gedrag van de vogels was enige tijd later, op 17 juli, te merken dat er iets was gebeurd, en ja hoor, er waren jongen, maar nu kwam het belangrijkste, zouden de jongen gevoerd worden.

Na drie dagen bleek dat de kweek er voor 1981 op zat, de jongen waren dood.

Ondanks de teleurstelling van vorig jaar had ik toch wel vertrouwen in de vogels en begon dus vol goede moed. Eind 1981 had ik de vogels in een iets grotere broedkooi, van 40 x 40 x 30, geplaatst, waar het nestkastje aan de voorkant bevestigd kan worden; dit i.v.m. eventuele controle en daarin lukte het uiteindelijk.

Zoals elke broedperiode begon ik ook deze voor te bereiden door het verstrekken van extra insectenvoer, o.a. meelwormen.

Half maart bevestigde ik het nestkastje aan de kooi en al snel inspecteerde de pop het geheel, ook nu trok zij

het touwnest aan de achterkant iets omhoog.

Een maand later, op 8 en 9 april, zag ik twee eieren in het nest liggen en ook nu bleef de pop goed zitten.

Maar helaas, na controle, welke bij deze kooi erg eenvoudig is, bleken de eieren onbevucht.

Begin mei was hier een 'nieuw' produkt op de markt verschenen, Buffalo-wormen, hetgeen mij het proberen waard leek.

Ik gaf ze iets minder meelwormen en verving dat aantal door de Buffalo-wormen, maar het duurde enige dagen voordat zij die opnamen. Toen zij de smaak te pakken hadden bracht ik het aantal meelwormen terug tot enkele stuks per dag.

Het duurde tot 19 mei voordat ik weer één ei in het nest ontdekte en één dag later lag het tweede en laatste er. Tot 30 mei moest ik wachten, maar toen was het zover, er was één jong en de volgende dag aanschouwde de tweede het levenslicht. Zou het nu wel lukken? Ik was benieuwd.

De vogels namen vanaf 1 juni steeds meer Buffalo-wormen tot zich en de jongen groeiden gestadig. Vijf dagen later werden er minder Buffalo-wormen genomen maar daarvoor in de

plaats namen zij meer kracht/eivoer tot zich, de oudervogels voerden prima, het was een pracht koppel.

Op 7 juni heb ik de jongen geringd met een 2,5 mm ring, dit was eigenlijk een dag te laat want dit ging moeilijk. Tijdens het ringen kon ik zien dat ze inmiddels ook zaad te eten kregen dus zag ik het geheel met vertrouwen tegemoet.

Deze kweek verliep vlekkeloos, dacht ik, maar toen de jongen uitvlogen, op 12 en 13 juni, bleek dat één jong iets mankeerde. De voeten stonden verdraaid waardoor hij/zij geen grip had op de zitstok; dit was tijdens het ringen nog niet het geval.

De volgende dag al bleven de jongen op stok slapen, alleen wat moest ik met dat 'probleem' vogeltje. Het 'probleem' loste zich zelf op, de natuur greep in, op 20 juni lag hij/zij dood, misschien maar beter zo, wie weet.

Inmiddels bracht ik het aantal meel-/Buffalo-wormen terug tot enige stuks per dag, opdat zij steeds meer vast voedsel op zouden nemen en dat lukte.

Het overgebleven jong werd door beide ouders goed gevoerd en al snel was er, behoudens de poot- en snavelkleur, weinig verschil meer tussen jong en pop te ontdekken.

De poten van het jong hadden nog duidelijk een rose tint en de snavel was nog botkleurig met een rose tint. Op dit moment, begin oktober, begint de snavel lichtgeel te worden.

Ongeveer drie weken nadat het jong was uitgevlogen heb ik het bij de ouders weggehaald, het was inmiddels voldoende zelfstandig geworden. Tot een derde broedsel heb ik het niet laten komen, de vakantietijd stond voor de deur, met alle problemen vandiën en de vogels hadden ook hun rust verdiend.

Het was dus toch nog gelukt, ik had een, zij het maar één, in een broedkooi gekweekt en geringd paapje op stok; ik ben best tevreden.

NIEUW! GEHU KOOIEN NIEUW!

UNIEK bouwsysteem. In één minuut gemonteerd.

De kooien zijn uit 10 mm. met kunststof beklede plaat opgebouwd en met aluminium afgewerkt.

Eénmalige aanbieding

4 kooien, 8 vakken
afm. 83 x 40 x 160 cm
Prijs: f. 345,-

Vraag documentatie
aan bij:

GEHU

Boomcateweg 10
7442 BH Nijverdal
Tel. 05486-1 61 87

GOEDE KWEKRESULTATEN MET UW "TROPEN"? voer ze met BUFFALO WORMEN.

Sluit een abonnement!

10 x 25 cc. voor	f. 50,-
of 5 x 125 cc. voor	f. 80,-
of 5 x 250 cc. voor	f. 130,-

Franco thuis in week-, 14 daagse of maandzendingen.

Bestel door storting op giro 3566770
of vraag informatie per telefoon 04977-2748
of per post postbus 181 - 5530 AD Bladel.
corbeille b.v.
voedseldieren

„De Vogelspecialist”

PANWEG 66 - 3705 GG ZEIST
TELEFOON 03404-5 65 76

SPECIALE AANBIEDING:

Roodborst Blauwsnavel Astrildes	f. 150,- p.p.
Groene Druppel Astrildes	f. 80,- p.p.
Roodmasker Astrildes	f. 65,- p.p.
St. Helenafazantjes	f. 15,- p.p.
Tambourine Duijjes	f. 85,- p.p.

Melba-, elfen-, granaat-, parelhals-, patrijsastrildes, amaranthen, duizenden kleine exoten, nektarvogels, bulbul, spreeuw- en lijsterachtigen, baardvogels, gaaien, tourako's, nachtegalen enz. Kom vrijblijvend eens kijken. Zaterdags tot 17.00 uur en andere dagen volgens afspraak.

BLANKESTIJN'S PET FARM B.V.

Turbinestraat 22
3903 LW Veenendaal
Telefoon 08385-14530

Wij vragen te koop:
alle soorten kleur-,
zang- en postuur-
kanaries.

Huisdierrassen

Ter gelegenheid van de tentoonstelling 'Huisdierrassen in Nederland' van 1 november tot 1 maart in Diergaarde Blijdorp te Rotterdam, is onder dezelfde titel een boekje geschreven door Dr. M. Frankenbusch. Dit 96 pagina's tellende boekje wordt uitgegeven door de Diergaarde en door Kasper Faunadood in Harderwijk. U vindt hierin een beschrijving van bijna alle huisdierrassen. Het is verkrijgbaar op de tentoonstelling alsook door overmaking van f. 10,- op giro 88 20 57 tnv Kasper Faunadood, postbus 300, 3840 AM Harderwijk.

KOLIBRIES

Tenslotte nog een Duitsstalig boek dat intussen verscheen bij Verlag Eugen Ulmer in Stuttgart. Helmut Eniger schreef het en het is voorzien van 74 kleurenopnamen en 18 tekeningen. Een fraai boek over een interessante en nog steeds tot de verbazing sprekende vogelgroep. Verkrijgbaar in de Int. boekhandel.

vogelimport en bloemisterij SIEM VAN 'T HART

Kralingseweg 443 b-Rotterdam
Grens Capelle a.d. IJssel
Telefoon 010-52 45 11

Wij hebben regelmatig in voorraad:
Regelmatig voorradig Zwart lori's, geelgestreepte lori's, Stella lori's, Ferry lorri-keets, edelpapegaaien, Blauwkroontjes en tal van andere interessante soorten.
Alles tegen uiterst scherpe prijzen!

NBVV-SERVICE

KWEEKKAARTEN

Een goede kweekadministratie is een eerste vereiste. Maak daarom gebruik van onze kweekkaarten.

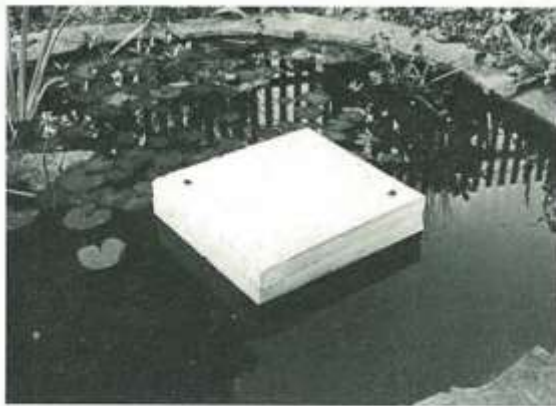
Per 25 stuks f 6,50.

THERMO-HYGROMETER

Een onmisbaar instrument in uw kweekruimte. Bij een temperatuur van 18 tot 20° C dient de vochtigheidsgraad 50 tot 70% te bedragen. Beide instrumenten gemonteerd op een fraai blokje hout voor f 22,-.

NAALDBANDEN ONZE VOGELS

Deze maken van uw maandblad een fraai boekwerk. f 9,75 per exemplaar. Bij 10 of meer exemplaren f 7,50 per stuk en per doos van 25 stuks f 162,50 = 6,50 per exempl. Bovenstaande artikelen kunt u bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324, t.n.v. NBVV te Bergen op Zoom en met vermelding van naam, adres, woonplaats, afdelingscode en wat u wilt ontvangen.

een ijskoud artikel winterbescherming voor de visvijver

Tekst en foto's: Andre Bruggeman

Wie de gelukkige bezitter is van een tuin of een volière waarin een visvijvertje is aangelegd, weet daarvan maar al te goed het plezier te waarderen. Naarmate het echter winter gaat worden en de vorst niet uit de lucht is, dient men wel enige voorzorgen te nemen om te voorkomen dat de visjes worden gedood of de vijver stuk vriest.

Vroeger en ook nu nog, werd daarvoor steeds een bos stro of riet gebruikt. Deze bos plaatste men in de vijver waardoor tijdens de vorst de onder de ijslaag ontstane druk kon ontsnappen. Naarmate het ijs dikker wordt, wordt de druk groter. Het opgestuwde water gaat uiteindelijk doorheen het stro of riet en vriest aan. Op die manier komt na steeds verder aanvriezen het stro of riet onder het ijs en verliest het de werking. Bij verdere aanhoudende vorst is er dan geen drukontsnapping meer mogelijk en bestaat de kans dat hierdoor de wanden van de vijver het laten afweten. De vissen krijgen het steeds moeilijker omdat er zuurstofgebrek kan ontstaan zeker als het aantal vissen aan de ruime kant is. Zelfs is invriezen nog mogelijk, al met al een

benarde situatie voor ze. Enkele jaren terug gebruikte ik een verwarmingselement van 75 watt om daarmee een opening (wak) in het ijs te houden, maar dat kost nogal wat electriciteit en dus ook geld, vooral bij een langdurige vorstperiode. Een ander goed middel is om als het ijs een dikte heeft van ongeveer 10 cm, daarin dan een klein gaatje te maken en vervolgens wat water uit te pompen. Hierdoor ontstaat er een luchtlag tussen water en ijs welke isolerend werkt waardoor het lager gelegen water niet meer bevroest. Op die manier kunnen de vissen wel over voldoende zuurstof beschikken, heerst er geen drukverandering meer en ze kunnen ook onmogelijk invriezen. Wel is zo'n karwei wat omslachtig. Ik wil nog even uw aandacht vragen voor het stukmaken van ijs. Als dit met een zware hamer gebeurt, ontstaat er wel een behoorlijke schokgolf, alsof een bom inslaat en meestal bekomt dat de vissen erg slecht, ze worden totaal verstoord.

Vorige winter heb ik een oplossing voor al die problemen gevonden. Een eenvoudige, volledig betrouwbare,

goedkope en gemakkelijke oplossing. Men neme hiervoor twee stukken tempex van 50 vierkante centimeter en 5 cm dik. In een van die twee stukken snijden we een gat van ongeveer 30 vierkante centimeter. Het niet uitgesneden stuk leggen we op het stuk waar een gat is uitgesneden en prikken beide stukken aan elkaar vast.

Het geheel wordt bovenop het water gelegd, zo dicht mogelijk tegen de kant en we laten het dan vastvriezen. Bij aanhoudende vorst halen we het 'deksel' er even af en kunnen dan heel gemakkelijk wat water uitscheppen. Onder het tempex vormt zich geen ijs en zo blijft in de uitgesneden ruimte steeds lucht aanwezig. Wanneer er vissen zijn die zuurstof nodig hebben, kunnen ze op die plaats happen. Het werkt voortreffelijk zowel in grote als in heel kleine vijvers. Nog even dit, zorg er voor dat het water niet door veel planteresten en afgevallen blad wordt bevuild. Op deze wijze bent u een up to date natuurliefhebber die niet alleen de vogels een extraatje geeft in de koudste periode maar ook het beste voor heeft met de vissen.

Japanse meeuwen en hun kleuren

door Arno Kok

Op dit moment zijn er bij de japanse meeuwen 10 kleurvariëteiten. Ze zijn onder te verdelen in drie groepen, met buiktekening, zonder buiktekening, en de getekende. De meest voorkomende japanse meeuw die we bij de kweker en dus ook op de T.T.'s tegenkomen, is de volkleur. Volkleur wil zeggen dat het een één-kleurige vogel is die qua uiterlijk nog het meest op zijn voorouders, het bronzemannetje, lijkt. We kennen de volgende kleurslagen in de volkleur-meeuwen: donkerbruin, grijs, mokkabruin en roodbruin. Deze vogels behoren een buiktekening te bezitten.

Dan is er een groep die een zeer minime of geen buiktekening bezit. Ik ben zo vrij geweest om daar meteen twee nieuwe kleurslagen bij in te delen. Deze nieuwe kleuren tonen geen of een zeer zwakke buiktekening, vandaar dat ik ze in deze groep heb ingedeeld. Allereerst de mokka-pastel, roodbruin-pastel, crème-vleugel, crème en wit. Dan de laatste groep, dat zijn de getekende japanse meeuwen waarin verschillende bontpatronen zijn vastgelegd, o.a. getekende

witkop met en zonder kap. Ook bestaat er een witkop met cogtekening. De symmetrische bonte japanse meeuw is uit het vraagprogramma verdwenen. Deze vogel wordt zover ik weet niet meer bewust gekweekt, maar al te vaak worden er op tentoonstellingen kakelbonte meeuwen ingezonden. Dit was natuurlijk niet de bedoeling van degenen die het vraagprogramma hebben samengesteld. Er bestaan ook nog gekuifde en in wat mindere mate gefriseerde japanse meeuwen. Gekuifd en gefriseerd kunnen in alle bovengenoemde kleurslagen voorkomen.

Om de informatie compleet te maken zal ik bij iedere kleurslag een paar kanttekeningen maken.

Te beginnen bij de meest bekende japanse meeuw!

Eenkleurig donkerbruin. Deze meest voorkomende kleur komt uit de bronzemannen en is dominant over alle andere kleuren bij de japanse meeuwen. Het is daarom niet raadzaam er andere, dus lichtere kleuren tegen te paren. De lichtere kleurslag zal de

donkerbruine kleur nadelig beïnvloeden. De bevedering krijgt dan een lichte omzoring, hetgeen niet gewenst is. Het zal in de wangen het best te zien zijn. Let vooral op de snavelkleur. De bovensnavel moet diep donkergrijs zijn en de ondersnavel lichtgrijs. Een blauwgrijze bovensnavel is een hardnekkige fout die er moeilijk uit te kweken is.

Grijs. Een grijze japanse meeuw zoals beschreven in de standaard, kennen we op het moment nog niet. Wel zijn er enkele kwekers druk mee bezig, al blijkt het erg moeilijk te zijn om de grijze kleurslag te kweken. Zeker de weg die de standaard voor japanse meeuwen aangeeft blijkt lang te zijn. Nu zijn er wel grijs-bonte japanse meeuwen bekend maar dat zijn min of meer toevallige kweekprodukten. Door het paren van grijs-bonte met standaardvogels en een strenge selectie hopen de kwekers binnen afzienbare tijd met echte grijze japanse meeuwen op de T.T. te kunnen komen.

Mokka. De mokka-kleurige japanse meeuw is één van de moeilijkste

kleurvariaties om te kweken. De vogel bezit een reductiefactor die het zwarte eumelanine voor de helft reduceert. Het bruine phaeomelanine blijft in zijn geheel aanwezig in de veren. U kunt begrijpen dat als de reductie maar even naar boven of naar beneden afwijkt er een heel andere kleurdiepte ontstaat dan we wensen. In de praktijk is er een flinke variatiebreedte in de kleur bij de mokka meeuwen.

De goede mokka-kleur moet u zich voorstellen als een kop koffie met een drupje melk. In de standaard staat de kleur omschreven als donker leverkleurig – het moet wel gekookt zijn anders lijkt het nergens op. Bij de mokka meeuwen komen we ook vaak bonte bovensnavels tegen. Dit is een lastige fout waar we terdege op moeten letten bij de selectie van onze kweekvogels. De snavels moeten donkergrijs zijn, iets lichter dan bij donkerbruine meeuwen. Van tijd tot tijd kan er in het mokka roodbruin worden gekweekt om de goede kleur te behouden. Als we iedere keer mokka x mokka paren zullen de jongen op

den duur te donker worden, ja zelfs kan er donkerbruin uit komen! Het lijkt raar maar het is waar, al is aan het donkerbruin uit mokka wel te zien dat ze uit mokka komen. Ze hebben namelijk een mokkakleurige broekbevedering. U weet wel, het gedeelte vlak voor de staart is dan warm-bruin van kleur.

Roodbruin. Een kleur die het hart van de meeuwenliefhebber begint te veroveren en daardoor zien we ze meer op de T.T.'s verschijnen. Het is ook de laatste vogel in de rij die een buiktekening behoort te hebben al is die minder sprekend dan de eerder genoemde kleurslagen. Dat geldt ook voor de bestreping op nek en vleugeldek die in het roodbruin minder goed te zien is. Net als bij de mokka japanse meeuw heeft ook de roodbruine kleur een grote variatie. De goede kleur ligt ook hier in het midden: zo warm mogelijk roodbruin van kleur. Wel moeten we oppassen dat de kleur in de staart gelijk is aan de overige bevedering. Maar al te vaak heeft een roodbruine japanse meeuw een mokka kleurige staart. De snavel

en poten zijn hoornkleurig; de donkere typen hebben natuurlijk een wat donkerder kleur op hun bovensnavel. In vele gevallen is de bovensnavel licht-beige tot licht-bruin. Ze mag in geen geval een blauwe gloed hebben. Deze blauwe bovensnavel is nog steeds te wijten aan de inkweek van diverse nonnen in de japanse meeuwen. De bevedering wordt bij de lichter gekleurde meeuwen wat zwaker en dat is bij roodbruin al te merken. De staart- en vleugelpennen breken eerder. Maar hier is door selectie wel wat aan te doen. Vogels met zwakke pennen sluiten we voor verdere kweek uit. Dit is een algemene regel die ook geldt voor alle andere onvolkomenheden die onze vogels kunnen hebben. Er is geen natuurlijke selectie dus moet die van ons kwekers zeer streng zijn.

De volgende keer komen de japanse meeuwen aan de orde die geen buiktekening laten zien, dus: mokka-pastel, roodbruin-pastel, crèmevleugel, crème en wit.

IONISEREN

We leven in een tijd waarin het technisch vernuft hoogtij viert. Ook in onze liefhebberij dringt de techniek zich op. Het begon bij de uitwerking en vervolmaking van verwarmings- en verlichtingsapparatuur om zich voort te zetten in steeds meer geperfectioneerde broedmachines, schouwlampjes en elektrische zaadzifters tot aan elektronische luchtreinigers. En over dit laatste wil ik het even met u hebben. Zo'n luchtreiniger of ionisator, wat doet die eigenlijk. Het vervelende van zo'n apparaat is namelijk dat je niet ziet wat hij doet, hij produceert niet iets wat je kunt zien, in je handen kunt houden, wat je kunt voelen. Dat zo'n ding werkt kun je hoogstens ruiken alhoewel er is toch wel wat te zien, namelijk na een aantal dagen is de achterwand van het apparaat vervuild en moet dan met een kwastje even worden schoongeveegd. Hing er voorheen in de kooi of kweekruimte een bepaalde zeker niet altijd frisse geur, nu ruik je niets of het moet de frisheid zelve zijn. Ioniseren is het in de juiste verhoudingen brengen van positieve en negatieve ionen; het verversen van vervulde lucht arm aan positieve ionen met verrijkte schone lucht die verzadigd is met negatieve ionen. Met meer negatieve ionen voorziene lucht, welke dan is te vergelijken met zogenaamde berglucht, voelen mens en dier zich zonder meer beter. In tegenstelling hiertoe is een teveel aan positieve ionen welke een gevaar voor de gezondheid betekenen.

In kweekruimtes en binnenverblijven hangt vaak vervulde lucht. Je kunt dan weliswaar een raam openzetten maar het is maar net waar je woont want de 'frisse' lucht die dan binnenkomt is niet altijd even fris. Kortom, zo'n luchtreiniger doet ongezien z'n werk en brengt het geheel in het reine. De lucht wordt net zo zuiver als wanneer men in de bergen, aan zee of in de bossen is en zo u maar al te goed weet is het daar goed toeven.

Opmerker

KALENDER 1983

DESMARESTS VIJGPARKIET

Meindert de Jong

Het diertje dat u gedurende 31 dagen zo parmantig naar u ziet koekeloeren, is in werkelijkheid véél mooier dan op de plaat. De eerste (en de laatste) keer dat ik dit papegaaitje te zien kreeg, was in 1950 in Manokwari. Een jonge Papoea had er een op zijn vinger zitten. Uiteraard wist ik destijds niet wat voor vogel het was en welke subspecies (ondersoort). Op Nieuw-Guinea komen namelijk zes rassen voor. Ik zal u besparen op te noemen in welke districten u ze moet zoeken.

Van deze vogels is nog betrekkelijk weinig bekend. Het zijn vrij plompe papegaaitjes, die circa 18 cm lang kunnen worden. Opvallend is de uitzonderlijk korte, enigszins afgeronde staart. Zoals op de afbeelding duidelijk is te zien, zijn de oordekveren verlengd, maar niet in die mate als bij de andere twee soorten 'vijgparkieten', de Edwards en de Salvadors vijgparkiet.

Deze parkieten (of papegaaien) houden zich bij voorkeur op in de bossen van de lager gelegen gebieden. (Toen we een keer met onze jager de Mimikarivier opvoeren zagen we vaak groepen papegaaitjes en dat kunnen best deze geweest zijn.) Ze leven hoofdzakelijk van fruit en - zoals de naam al zegt - vooral van vijgen. De vlucht is erg snel en zwenkingen en wendingen worden vrijwel niet uitgevoerd. Zoals ik al zei, is van deze vogels weinig bekend en van hun broedgewoonten weet men vrijwel niets. Er is evenwel gezien dat meerdere paartjes broedholen opzochten in een zeer oude boom.

Rutgers vermeldt dat in 1938 een aantal exemplaren naar Engeland werd gebracht. Zij gedijden uitstekend op een dieet van banaan, appel, peer en sinaasappel, met daarbij meelwormen en een met honing aangelengde vloeistof plus gewoon drinkwater. Het schijnt dat ze 's winters in een buitenvolière gehouden kunnen worden.

In Italië heet de overkoepelende organisatie Federazione Ornicultorini Italiano, meestal afgekort tot F.O.I., deze organisatie heeft op kanariegebied een Commissione Tecnica, zeg maar gewoon Technische Commissie.

Op 21 februari 1982 heeft deze technische commissie zich gebogen over de vraag of een ras toegevoegd zou moeten worden aan de reeds erkende rassen postuurkanaries. Aanleiding tot de vraag was het gegeven dat op de Italiaanse kampioenschappen in 1980 en 1981 vogels tentoongesteld werden die niet 'pasten' in het geldende vraagprogramma voor postuurkanaries. De geëxposeerde vogels bezaten een frisering die ongeveer gelijk is aan de frisering van de Noordhollandse Frisé (Arricciato del Nord), ze waren echter veel geringer van formaat en ze droegen een kuif van het type Glosterkuif.

Het was de Commissione Tecnica bekend dat de tentoongestelde vogels ontstaan waren uit de paring van Noordhollandse Frisé x Gloster Corona, in 1980 was dit nog goed zichtbaar, vooral qua formaat lagen de vogels erg ver uiteen. In 1981 was het formaatverschil niet zo opvallend meer, ook de kuif en de frisering bleken aan kwaliteit gewonnen te hebben.

De vogels vertoonden een levendig gedrag, vermeerdering was hoegenaamd zonder problemen mogelijk, qua formaat weken de vogels duidelijk af van de overige postuurkanarierassen die onder de noemer 'gefriseerde rassen' thuishoren, buitendien was de kuif een echte Glosterkuif, rond en diep en vooral regelmatig samengesteld.

Dat alles overwegend kwam de Commissione Tecnica tot het volgende besluit: Het vraagprogramma van

de F.O.I. wordt uitgebreid met een gefriseerde en gekuifde postuurkanarie van klein formaat, de naam van deze kanarie zal zijn FIORINO.

Wetend hoe de uiteindelijke verschijningsvorm tot stand was gekomen schroomde de Italiaanse TC niet om de vogels als 'ondertitel' de naam 'mini-padovano' mee te geven, later in dit artikel kom ik daar nog op terug. Erkenning van een ras houdt in dat er dan ook een keurbriefje en een standaard voor moet zijn, ook dat werd geregeld, de TC kwam tot de volgende standardeisen:

Grootte:	
kleiner dan 13 cm	15
Houding:	
opgericht en fier	10
Bevedering:	
rijk, volumineus, onderlijf glad	10
Mantel:	
symmetrisch, royaal en midden op de rug liggend	10
Vinnen:	
symmetrisch, volumineus, over de mantel vallend	10
Borstfrisuur:	
vol, goed sluitend, symmetrisch	10
Kop en hals:	
rond symmetrische kuif midden op de schedel; kop groot en rond; hals goed gevuld en glad	15
Vleugels:	
goed gedragen met gave pennen, niet kruisend noch afhankelijk	5
Vorm:	
goede verhoudingen, krachtig gebouwd	5
Staat:	
recht, compact, homogeen	5
Conditie Alg.:	
presentatie, vitaliteit, reinheid	5

100

De Fiorino

Begin 1983 zullen de COM-kampioenschappen worden gehouden in Piacenza (Italië), de C.T.N.C.F. P.A. (= TC kleur-Vorm-Postuur) heeft het voornemen om op deze gelegenheid internationale erkenning voor dit nieuwe ras aan te vragen, het OMJ-congres moet daarover beslissen.

Figura • standard • del FIORINO.
(Disegno di G. de Baseggio)

KANTTEKENINGEN

De internationale erkenning van de FIORINO als tentoonstellingsvogel is slechts een kwestie van tijd, zowel tijd alsook plaats werken duidelijk in het voordeel van de Italiaanse vogelorganisatie, zij 'spelen' immers een thuiswedstrijd.

Het is zinnig om stil te staan bij de procedure die tot nu toe gevolgd is, ik vraag me in gemoede af waar wie dan ook het recht vandaan haalt om te praten over een 'nieuwe' ras, het gaat over een mengras, zo kun je d'r nog wel 50 aan elkaar breien! De Fiorino draagt duidelijk kenmerken van de uiterst verschillende 'ouderrassen', kuif-kopvorm-staart zijn des Glosters terwijl lichaamsbouw en frisering herkenbaar afstammen van de NH-Frisé. De normale lengte van de NH is 16 à 17 cm, een goede Gloster meet plusminus 12 cm, het is dan ook niet uitzonderlijk dat de bastaarden uit de paring van Gloster x NH of omgekeerd een lengte bezitten die tussen beide ouders in ligt. Kuif en Frisering zijn dominante kenmerken, het is dus helemaal niet zo moeilijk om die twee dominante kenmerken in één vogel te verenigen. Uit Italië stammen reeds de twee erkende varianten van de Parijse Frisé, de Milano en de Padovano, en de Gibber Italicus, daar komt nu de Fiorino bij. Nuchter analyserend concludeer ik dat drie van de vier 'Italiaanse' rassen(?) slechts variaties zijn, verkregen uit vogels die in andere landen jarenlang met zorg gekoesterd worden om vooral de raszuiverheid te behouden; de Fiorino zal ongetwijfeld in Piacenza met veel aah's en ooh's wereldwijd geïntroduceerd worden, voor mij blijft het een open vraag of een zo duidelijk mengras dat waard is, een gereserveerde opstelling dienaangaand is zeker gewenst; de introductie van de Fiorino als 'mini-padovano' is misplaatst en vooral misleidend.

K.R.

de voliere van de maand

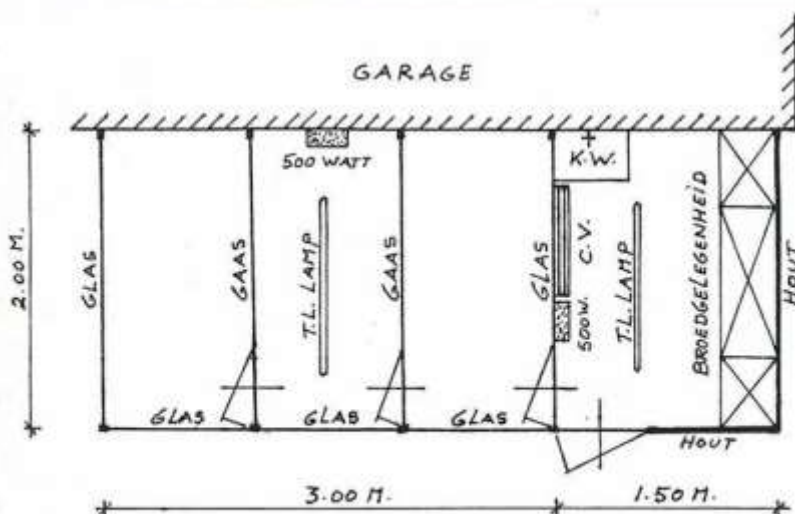
Toen we onze volière in 1980 bouwen kwamen er enige problemen om de hoek kijken, nl. onze tuin is niet zo groot en bovendien houden we ook van bloemen en planten.

Zoende konden we geen al te grote volière bouwen. De geschikste plaats leek ons tegen de reeds aanwezige garage. Hiertegen is de volière dan ook gebouwd en heeft de volgende afmetingen, 4,50 m breed, 2,00 m diep en 2,00 m hoog en is inge-

deeld zoals op fig. 1 is aangegeven. Het geheel is opgetrokken uit een gemetselde fundering met daarop een houten regelwerk, gedeeltelijk omtimmerd met plankjes (zie foto).

In het gedeelte wat omtimmerd is, is ook de broedgelegenheid ondergebracht. Het overige gedeelte is in 3 vluchten onderverdeeld door middel van geplastificeerd gaas.

Aan de buitenzijde is geen gaas gebruikt maar glas van 6 mm dikte, wat

als voordeel heeft dat je de vogels beter ziet zitten dan wanneer je glas en gaas gebruikt. Nu zegt natuurlijk bijna iedereen dat de vogels tegen het glas zullen vliegen, nu dat valt erg mee. Dit gebeurt enkel bij pas aangeschafte vogels, die de omgeving nog niet gewend zijn.

Het omtimmerde gedeelte bestaat van buiten naar binnen gezien uit plankjes, isolatiemateriaal en hardboard. Het dak is van hetzelfde materiaal, bekleed met rubberoid afgedekt met grijze leislag. De vloer is van beneden naar boven als volgt samengesteld: zand, plasticfolie, isolatiemateriaal en beton. De ontluftung geschiedt door uitzetramen en roosters. Het omtimmerde gedeelte wordt door middel van centrale verwarming en één elektrisch verwarmingselement van 500 watt verwarmd. Ook worden de vluchten verwarmd door een elektrisch verwarmingselement van 500 watt. De volière is bovendien van stromend water voorzien, dit is aangebracht in de broedgelegenheid. Het houtwerk aan de buitenzijde is gebeitst en aan de binnenzijde geverfd met een latex verf.

Nu zult u over de volière langzamerhand wel voldoende weten en zich afvragen wat voor vogels zoal hierin gehuisvest zijn.

In de broedgelegenheid zijn 12 broedkooien gemaakt die huisvesting geven aan rood- en zwartkopgouldamadines. Twee van de drie vluchten worden gebruikt als vlucht ruimte voor jonge vogels. Eén vlucht wordt gebruikt als gezelschapsvolière, hierin zitten o.a. roodsnavelspitsstaartamadines, bichenowastriden, dominicanerwida, vuurvinken, kroonvinken enz.

In het voorjaar van 1982 hebben we nog 9 broedkooien in de garage gemaakt, hierin worden roodsnavelspitsstaartamadines en zwartmaskerzebravinken gekweekt.

In totaal zijn er na een broedseizoen ± 80 vogels gehuisvest.

Zo ziet u dat je met relatief weinig ruimte toch voldoende vogels kunt houden en veel plezier aan een goede hobby kunt hebben.

Tonny en Dorine Herwegh
Calandstraat 2
4571 BB Axel

We blijven nog even in Zeeuws Vlaanderen, want ook ons jeugd lid A.W. Verhelst, Hogendijk 12 in Ter-

neuzen, schreef ons en wel het volgende:

Mijn hobby het houden van vogels begint in 1979. In mijn slaapkamer had ik toen een kooi van 100 cm lang, 30 cm diep en 60 cm hoog. Daarin had ik enkele Afrikaanse prachtvinkjes gehuisvest, te weten 1 koppel blauwfazantjes, 1 vuurvinkje, 1 blauwgrijsroodstaartje en 1 mozambiquesijs. Deze vogels heb ik ondertussen al weer verkocht.

In 1981 was ik 15 jaar en wilde ik zelf een volière gaan bouwen. Met toestemming van mijn vader mocht ik een gedeelte van de achtertuin daarvoor benutten. Op een bed van zand storte ik de fundering en vloer van het binnenverblijf. Omdat ik vogels hield welke in strenge winters en op koude dagen beter niet naar buiten konden gaan, maakte ik alleen maar een binnenverblijf.

Door middel van schotten ging dat vrij vlug. Die schotten heb ik gemaakt van keepers van 5 x 6 cm waartegen schrootjes van 1,8 cm werden bevestigd. Aan de voorzijde kwam een grote glazen ruit van 3.20 x 1.40 m. Aan de achterzijde werden drie draaibare raampjes gemaakt, elk groot 30 x 1.20. Het nacht- of binnenverblijf is 5 m lang, 1.50 m breed en 2 m hoog geworden. Het dak loopt naar achteren af tot 1.80 m. De constructie van het dak bestaat uit 120 mm dikke multiplexplaten waarop een laag steenwol en daarop liggen asbest golfplaten.

Dat binnenverblijf heb ik ingedeeld in een kweekruimte van 2.50 x 1.50 m, een vluchtje voor zelfstandige jonge vogels van 1.20 x 1.90, een portaaltje en een gang van 50 cm breed.

De ruimtes kunnen door uitneembare schotten gescheiden worden. De binnenkant van het vogelverblijf is afgetimmerd met spaanplaat die later cremekleurig is geschilderd, een kleur waartegen de vogels goed uit komen. In juni 1982 heb ik nog een kleine buitenvlucht haaks tegen de binnenruimte gebouwd. Als fundering heb ik daarvoor op zijn kant ingegraven stoeptegels gebruikt. Het houten geraamte bestaat uit geschaafde houten deeltjes van 5 x 6 cm, dat vervolgens is bespannen met dubbeltesgas. Dat gas heb ik direct zwart gespoten waardoor er geen hinderlijke schittering meer was en de vogels heel goed konden worden waargenomen. De achterzijde van de vlucht is afgeschermd met pvc golfplaatjes waarmede ook de bovenkant is bedekt. In het buitenvluchtje heb ik vervolgens een vlierstruikje, een jeneverbes en een elzenboompje geplant.

De vlucht heeft een lengte van 4.20 m en een diepte van 0.80 m. De zitstokken bestaan uit boomtakken. Via een vlieggat kunnen de vogels van binnen naar buiten en weer terug. De volière wordt thans bevolkt met 5 koppels gouldamadines, 2 koppels spitsstaartamadines, 1 koppel blauwfazantjes, 1 koppel melba-astriden en 1 koppel japanse meeuwen.

wildzang- kwekers opgelet

Leden die het nu komende kweekseizoen met Europese kooivogels, wildzang dus, willen gaan kweken, dienen, willen zij althans in de loop van dit jaar voor hun eigen kweekvogels de beschikking krijgen over een Vogelvergunning D, hun jonge vogels met de speciale vaste voetringen (K-ringen) te ringen.

U kunt deze ringen vanaf heden tot uiterlijk 10 maart a.s. bestellen en wel door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 114.83.24, t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom en onder duidelijke vermelding van WILDZANG-RINGEN, alsmede duidelijke vermelding van uw naam, adres, soort en aantal ringen. De ringenprijs is 40 cent per stuk. Minimum afname 10 per soort.

De ringenmaat is als volgt: 2.5 mm voor sijs en kleinsortige putters, 2.9 mm voor grotere putters alsook voor de vink, kneu, geelgors en groenling en 3.5 mm voor de merel. De door u op bovenomschreven wijze bestelde ringen worden zo spoedig mogelijk, uiterlijk einde maart, aan u toegezonden. Zij nog vermeld dat iedere kweker afzonderlijk zijn eigen ringen dient te bestellen. Collectieve bestellingen via de afdelingssecretaris of ringencommissaris kunnen NIET verwerkt worden. Over controle door de heren Controleurs Vogelwet wordt u nader door het Ministerie van CRM geïnformeerd.

In het maandblad van juli 1983 zal aan u worden medegedeeld op welke wijze u de Vogelvergunningen D kunt aanvragen.

Nogmaals zij gesteld dat deze vergunningen alleen maar worden afgegeven voor het vervoeren van de vogels naar de tentoonstellingen en aan die vogels welke dit jaar zijn gekweekt en met K-ringen zijn geringsd. Wij wensen u bij voorbaat een succesvol kweekseizoen.

Parende witte sterns.

Parende witte sterns

De paring van de vogels heeft iets uitgesproken ontroerends. Voor ons vogelliefhebbers is het altijd weer een grote belevenis om dit meest intieme gebeuren uit het leven van onze gevederde vrienden mee te maken, onverschillig of dit nu bij een volièrevogel is of bij dieren in de vrije natuur. Overigens is de vogelparing vrij uniform en biedt slechts weinig variaties. Het mannetje bestijgt het vrouwtje en zittend op haar rug drukt hij zijn cloaca tegen de hare en op die manier vindt dan de sperma-overdracht plaats. De koppen wijzen daarbij steevast in dezelfde richting. Zoals men op de foto van de parende witte sterns kan zien, pikt het mannetje soms in de kopveren van het vrouwtje. Een extra stimulering om de activiteit van het vrouwtje nog wat op te voeren? Ongetwijfeld, maar de-

ze houding heeft nog een belangrijk extra voordeel. Zit het mannetje op de rug van het vrouwtje en maakt hij met de kopveren contact, dan weet hij zeker dat hij goed zit en ook de cloaca's (want daar gaat het hier immers om!) met elkaar in contact kunnen komen. De mannelijke kalkoen die bij

door prof. dr Anthonie Stolk

de balts zijn krop tot een voetbal opblaast en daardoor niet bij de kop van de hen kan komen, heeft zich als richtinstrument zelfs van een zwarte borstelige verenkwast aan de krop voorzien en kan door de kop van de

hen daarmee te raken te weten komen of alles aan de voorkant in orde is.

De witte stern komt aan de kusten van Australië, Nieuw-Zeeland, Nieuw-Caledonië en Tasmanië voor.

Mocht u overigens in de gelegenheid zijn om paringen bij uw volièrevogels waar te nemen, laat die kans dan niet voorbijgaan en bestudeer en fotografeer dit interessante verschijnsel. De variaties die hierbij optreden zijn zeker van belang. Wat het fotograferen betreft, bedenk dat een slechte, niet geheel scherpe actiefoto nog heel goed de basis kan vormen voor een goede tekening of schets, waarmee zelfs in wetenschappelijk opzicht iets is te doen. Ook in ons maandblad is daarvoor zeker een plaatsje te vinden.